Масса а мехкашкара пролетараш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО
свет

Советски Союза Коммунистически партен Нохч-ГIалгIай областнойн Грозненски городскойн комитетий а Нохч-ГIалгIай АССР-а Лакхехьарча Совета а орган

КIиранди 25 ЯНВАРЬ № 8 (2320) 1959 шу

Мах 20 кеп.

Семилеткан хьалхарча шера план ханал хьалха кхоачашъяра тIехьа шерагIа йоаржаергья вай социалистически яхь! ДукхагIа продукци лургья вай воашта дукха езача воай Даьхенна!

ЛакхагIа айбе агитационни болх

Денгара денга шерлуш латт РСФСР Лакхехьарча Советеи моттигашкарча Советашкеи хоржамаш дарна еш йола кийчо. Хоржама кампанена юкъе хьинаре дакъалоацаш ба вай республикера къахьегамхой. 1 марте Коммунистийн парте боацарийн блока кандидаташта цхьабарт а болаш кхадж тассарца цIаькха а дIагойтаргда цар шоаш Коммунистически партена гонахьа айхха кхотабенна хилари, хIаьта шоаш берригa низ тIабахийтта ССКП аргIан йоацача XXI съезде чIоагIъергйола вай мехка коммунизм хьалъяра сийлен программа чакхъяккха кийча хилари.

Хоржама кампанеш массаз а бокъонца уйла тIайохийташ кийчо а еш, берригача къахьегамхоша дакъа а лоацаш чакхъювл вайцига. Партийни, советски, профсоюзни, комсомольски организацеша дIадахача шерашка санна кийчо йойя, укх шера а иштта дика чакхдаргда хоржамаш. Массайолча моттигашка из кампани дика чакхъяларна эггара хьалха де дезар фу да аьлча, из да бахача наха юкъе шерра агитационнии пропагандистскии балхаш дар.

Партийнии, советскии, профсоюзнии, комсомольскии болхлоех, производствaн новаторех, советски интеллигенцен викалех латтача, массехк эзар саг юкъе волча агитаторийн пропагандистийн арме де дезар, Коммунистически партени Советски правительствони чухьарча а арахьарча а кIоарггача хьаькъалерча политиках, экономикеи культуреи лакхъярна вай мехко дахьача доккхийча толамех къахьегамхой дIакхетабар да. Бокъонца дIакхетабе беза харжархой а берригa баха нах а вай мехка промышленность, юрта боахам, культура лакхъярна Коммунистически партес мел йоакхо ю. Цунах тарра дувца деза дIахо йодача хана советски халкъа хьалхашка латта дерригача дунен историн чухь боккха лоархIам бола сийлен декхараш.

Предприятешка, колхозашка, совхозашка, учрежденешка шоаш еча беседашца а докладашца а агитаторашеи пропагандисташеи цифрашцеи бакъдарашцеи теша а беш дувца деза Ленина къамий политика парте нийса чакхйоаккхаш хилар. къамий республикай, областей, округай экономика а культура а дегIайоалаярна партес хадданза йоакхо еш хилар. ХIара беседаца, докладашца, лекцеца дувца деза пролетарски интернационализма идеяш. гойта беза советски халкъий доттагIален низ.

Шоаш мехка дай хиларах тарра собранешка, совещанешка Советски наха масса оагIорахьара бувцаргба советий болх, дувцаргда ерригача паччахьалкхенна, вай республикана, района лоархIаме дола дешаш, дIадаха хоржамаш хилча гIоне вайна карагIдаьнна доккхий гIулакхаш а балхацара кхоачамбоацараш а. Агитатораши пропагандисташи декхарийла ба хIара харжархочун хаттара доаггIача бесса жоп дала.

Хоржама кампани чакхйоаккхаш агитационнии пропагандистскии балха ерригача формаех бизза пайда эца декхарийла я партийни организацеш. Предприятей цехашка, колхозашка, совхозий отделенешка, бригадашка баьца Iеш, нах бахача дIа а ухаш лелабе беза агитаторашеи пропагандисташеи политически болх. Берригa политически болх хоржамий участкашкарча агитпункташка гIолла бе беза.

Хоржамаш массаз ду вIашагIъехк хоржамий участкашка агитпункташ. ДIадаха хоржамаш долаш а вIашагIйийхкар хоржамий участкашка агитпункташ. Цхьабакъда дукхагIа йолча моттигашка, къаьстта юрташка хоржамаш чакхдоаллашехьа а болх сецийтар цар. Грозней нагахьа йолча юртарча районашкеи мара йисанзар агитпункташ. Цу агитпункташа хоржамаш чакхдаьлча а хадданза политически болх лелабу къахьегамхошта юкъе, хIаьта массаз а царца бувзам лоаттабу. Цу тайпара агитпункташ я Сталински районерча Ленина цIерах йолча Культурни Двореце, «Красный молот» яхача заводе, Нохч-ГIалгIай педагогически институте иштта кхычахьа. Цар шоай болх хьоггехьа а дIаболабаьб. Грознерча мехкдаьттан института парткомо вIашагIъеллача дилла болх беш йолча агитпункто планаца дIаболабаьб шоай участкерча харжархошта юкъе агитационно-пропагандистски а культурни а болх. Агитатораша харжархой спискаш оттаяй, декабрьски Пленума решенех, семилетни планах лаьца беседаш ю, иштта кхы балхаш ду.

Цхьабакъда дилла балхаш деш йола агитпункташ геттара кIезига я вай республике. Йиъ бIаьннел совгIа агитпункт я хоржама кампани чакхйоаккхаш республике хила езараш. Дуккхача юрта районашка а хьогге болабаьб агитпункташа болх. Надтеречни районерча Горагорск яхача поселкеи Знаменка яхача юртеи агитатораш шо-шоай участкашка хоржамхошца беседаш е болабеннаб. Иштта дика дIаболабеннаб из болх Наурски, Шелковской, Гудермесски, Сунженски. кхы дуккхача районашка.

Партийни организацей декхар да агитпункташа болх планах лелабергбола гIулакх оттаделга. ХIара агитпункте ший ханнахаьа докладаш, беседаш, лекцеш, консультацеш елга Iалашде деза, хIаьта иштта кино, концерташ, кхы культурни балхаш леладе деза.

Берригa политически болх бахача наьха къаьст-къаьстача тоабай хьашташка тIатовжабаь хила беза. Баха нах цхьабараш къаьна ба, шоллагIа бараш къона ба, дийшаи дешанзеи ба. Цунга хьежжа царна юкъе беш бола политически болх хила беза эргало йолаш. Къаьстта теркам тIабахийта беза укх шера мара хоржамашта кхадж ца тоссаш болча кагирхошта, кхалнаха юкъе беча балха.

Дукха нах хургба укх шера агитационнии пропагандистскии балха юкъе эза. ХIара агитпункте хургба иттанешца лоархIам болаш агитатораш. Партийни организаци декхарийла я барт-цхьоагIо йолаш а идейни чулоацам лакха болаш а болх лелабарна агитколлективашта новкъостал де. Хоржама кампани чакхйоаккхаш беш бола берригa политически болх семилеткан хьалхарча шера план ханал хьалха кхоачашъярна къахьегамхой оарцагIбахарнеи цар хьинар айдарнеи тIатовжабаь хила беза.

Харжархошта юкъера политически болх дика вIашагIболларца а из дIабахьарца а дизза дакъа лоацаргда агитатораша хьатIадоагIа хоржамаш чакхдоахаши коммунистийн парте боацарийн блока керда коталонаш йоахаши.

ССКП обкоме

Шера йола план ханал хьалха кхоачашъярна социалистически яхь йоаржаярах

1959 шера — семилеткан хьалхарча шера — йола план ханал хьалха кхоачашъярна шерра социалистически яхь йоаржаяра боккха лоархIам а беш, ССКП обкома бюрос соцам бу:

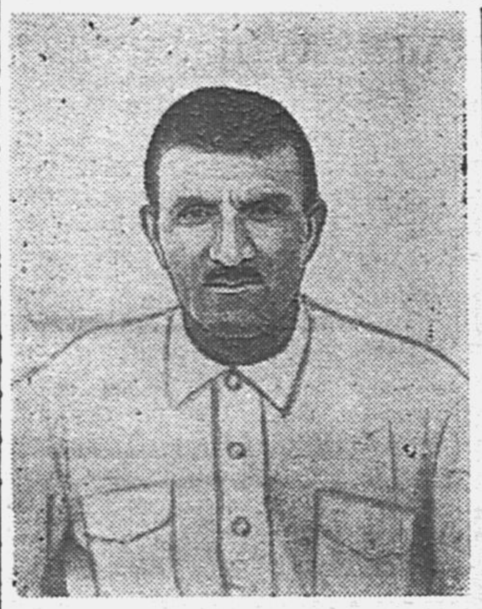
1959 шерара план ханал хьалхагIа кхоачашъярна социалистически яхь йоаржае аьнна республикерча промышленностен, транспорта, гIишлош хьалъеча организацей берригача болхлошка кхайкарал дарца, совнархоза чуйоагIача мехкдаьтта чакхдоахача промышленностен управленерча Грозненски нефтемаслозавода коллективо дIадоладаь гIулакх къоабалде;

ССКП горкомаш, райкомаш, первични парторганизацеш, облсовпроф, профсоюзий обкомаш, ВЛКСМ-а областнойи, городскойи, районнии комитеташ декхарийла йойла Грозненски нефтемаслозавода коллективо дIадоладаь патриотически гIулакх хьаллаца, 1959 шерара план ханал хьалха кхоачашъярна а предприятейи гIишлонийи технико-экономически хьокхамаш хадданза лакхадахарна а къахьегамхой творчески инициатива тIа а ерзаеш, наха юкъера политически а хьехама а болх чIоагIбе;

республикера министерствашиведомствашеи, халкъа боахама Советий, промышленни предприятей, гIишлонаш еча организацей, транспорта хьалхле лелаераш декхарийла болба яхь лаьцараштa, цар тIаийца декхараш толаме кхоачашдарна эшшаш дола гIулакхаш лоаттаде, хIара сменан, бригадан балха бокъонца учет лелае а итогаш е а. Яхьах хьахинна результаташ профсоюзни организацеца цхьана хадданза хьокхамий доска тIа стенной печата тIа етта, болхлой собранешка ювца;

газетий редакцешта а радиовещанени телевиденени республикански комитета а тIадуллалда социалистически яхьан лелам хадданза печата тIа бетта а радио чу гIолла дIакхайкабе а.

ССКП XXI-ча съезда сийна

Керда болхло вац Джабраилов Асхьаб МагIалбикерча Ленина орден лелаеча 1-ча мехкдаьттан промысле. ТIом болча шерашка н. Джабраилов болх беш хиннача болхлошта шаьра дагадоагIа цун дика гIулакхаш. Цу хана насосашца болх беш вар из.

Дукха ха яц цунах оператор хинна. Керда болх бе ше волавеннача дийнахь денз балха нормаш тIехкхоачашъеш, мехкдаьтта даккхара говзал Iомаеш, хадданза болх дикагIа вIашагIболлара уйла еш хьавоагIа н. Джабраилов. МоллагIа производственни гIулакх тIехдика кхоачашдаро балха овсарал лакхъелга а иштта кхыдола дика гIулакхаш а дIахьекхад цо болхлошка.

Сурта тIа: оператор Джабраилов Асхьаб.

В. САВЧЕНКО сурт а текст а.

Сийленца накъа болх партен XXI-ча съезда

ССКП XXI съезда сийна ше тIаийца декхараш кхоачаш а деш, барт тайна, цхьоагIо йолаш къахьегаш я Ачхой-Мартановски районерча промкомбината болхлой коллектив.

ДIадахача 1958-ча шерара план 116,9 процент кхоачаш а йир, хIаьта укх кердача шерарча планах лаьрхIа 266 эзар сома продукци ара а хийцар цу комбината болхлоша. Январь беттара план ханал хьалха кхоачаш а я, съезд хьаеллача денга сийленца накъа баха лаьрхIад цар.

Цу гIулакха еш латташ а, яь йистеьнна а дукха цехаш я комбинате. Хьалъяь яьннай бешкайи столярнии цех. Валерчук яхача лесоучастке болх бе йолаенна хьуна херх хьокха керда цех, иштта кхы дукха цехаш а хьайийлай комбинате. Цу гIулакхаша торо хулийтаргья укх семилетках арахецаш йола продукци шозза-кхозза совъяккха.

Барттайнача, цхьа дезал санна йолча болхлой коллектива юкъе къахьегаш ба эрсий, нохчий гIалгIай, черсий. иштта кхыча къамах бола нах. ХIара сменах йола балха нормаш тIехкхоачаш а еш, дика къахьег клепкаш ераша Патмин Павела, Мухаджиев Ширване, шофера Шахтемиров Супьяна, электропильщика Ахматовс иштта кхыбараша а.

«Доккхийча балха толамашца накъа гIоргда вай ССКП XXI-гIа съезд хьаеллача денна!»

Из лозунг оттаяй райпромкомбинатерча болхлой коллективо шийна хьалхашка.

НОВОСЕЛЬСКИЙ Б.

Дика балхаш

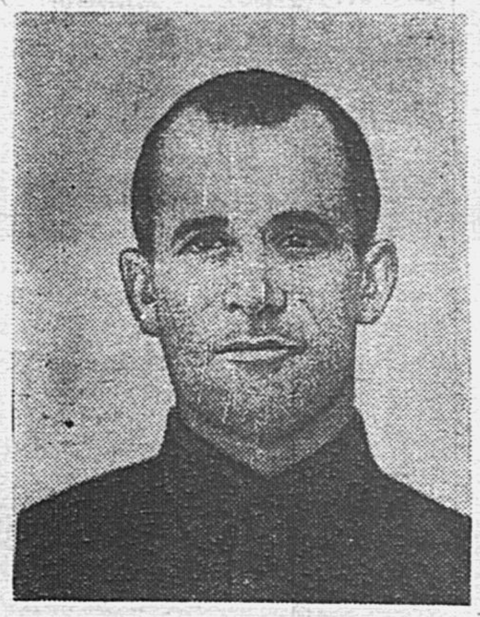
Дика къахьегаш ба укх деношка «Шалински» совхоза 2-ча отделенен огородни бригадан болхлой. Дахача шера гектара тIара 250—260 центнер помидораш чуийцар цу бригадо.

Партен XXI-гIа съезд хьаелла ди хьалха хьадоала баьца даараш дIаде парникаш кийчъяра балхаш дизза чакхдахарца дезде лаьрхIад бригадо.

ХIанз парникий котлованаш цIенъяь яьннай, 300 тонн совгIа кхо а кийчдаьд. Уж балхаш кхоачаш деш дика къахьийгар 125—130 процент нормаш кхоачашъеш болча Темирсултанова Азманеи, Абдулазимова Кабуси, Асалова Зазуси. Денна цаIи ахи норма кхоачашъю Дедышева Розаси, Дудаева Хавраси, Мадаева ШапаIатеи, трактористашка Молаев Султанеи, Синбаригов Iалашеи.

Январь бутт чакхбоаллаш баьца даарий ги дIаде йоалалургья бригада.

ТКАЧЕНКО М.

Ялхайтта шу даланза вола Дудаев СаIит Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача заводе балха вера 1936-ча шера. Сиха слесара говзал а Iомаяь, дика болхло хилар зIамитача сагах.

1957-ча шера юха а дIаболабир СаIита дукха езача заводе болх. Керда говзал а Iомаяь парафин йоаккхача цехе оператора помощникалла болх беш ва из хIанз.

Дукха ха йоацаш парафин йоаккхача балха говзал дIайовзийта а керда говзал хьаэца а заводо викал ваь вахийта Куйбышевски мехкдаьтта чакхдоахача заводе хиннав нов. Дудаев. Цу заводаца социалистически яхь лаьца ший завода цIерах декхараш тIаийцар СаIита.

Массаза а балха нормаш тIехкхоачашъярца заводе цIи хеза волча нов. Дудаевс хIанз ССКП XXI-ча съезда сийна къахьегама вахте а этта доккхий толамаш доах.

Сурта тIа: оператора помощник Дудаев СаIит.

Хь-Б. МУТАЛИЕВ.

Партес хьехаш

Къахьегамах
Даим тешам бенна,
Сагах лоархIаш
ЙоккхагI йола дунен ганз,
Латташ я вай Парти,
Саго шийна
ОарцагIбоахаш
Цунах боалла
Турпал низ.

Партес хьехаш,
Халкъо юстар кхессар,
Эрсий лаьтта
Футтар даь из
Дахчан нух.
Сага болча тоама
Дукъа дежар
Сийна фордаш,
Iунал эттар
Масса мух.

Бетта уллув гIолла
ТIех а ювлаш,
Вай ракето
Маьлхагахьа
Бехк ший бухь...
Иштта да уж
Вайна ховраш,
Гураш,
Вай кулгаша
Ужаш дукхагI
ДегIаккхухь.

Цудухь вай вахар
Къаьга, сийрда,
Цудухь вайна
Кхоане баьде
Бийса яц.
Цудухь
Долха дерригa шераш
Вайгахь хургда,
Вайгар ужаш даха
Низ укх малха бац!

Механизаторий дош

Коммунистически къахьегама бригадан цIи яккхийтарна эггара хьалха социалистически яхье эттар «Назрановски» совхоза, нов. Оздоев бригадир вола, 5-гIа тракторни бригада.

Бригадерча механизатораша дош деннад 1959 шера балха овсарал 20 процент лакхъе а горюче-смазочни материалаш кхое а, аьнна.

10-ча январе йистеьлар бригада ерригa тракторашии тIехьаювза инвентари тоаяь.

ССКП XXI-ча съезда сийна тIаийца декхараш кхоачаш а деш, комбайнаш а йол хьокха машинаш а тоаеш ба бригадера механизатораш.

АЛБОГАЧИЕВ,
«Назрановски» совхоза парторганизацен секретарь.

Нийса баь соцам

Кировоградски областерча Ново-Украински районерча ССКП XX-ча съезда цIерахча колхоза тракторни бригадан бригадиро нов. Гикаловс ССКП ЦК декабрьски Пленуме даь къамаьл газета тIа ше дийшача кIоарга уйла йир Наьсарен районерча «Октябра 40 шу» яхача совхоза трактористо Шаухалов Салмана.

— ХIаране 100 гектара тIа хьажкIаш кхеяьй-кх цар, — йоахар цо ше-шийца, — хIара гектара тIара 40 центнер чу а ийцай. Со хьажача фу дар хьогI Гикалова бригадо санна болх бе?

Ший уйла совхоза керттерча инженера нов. Колпаковна дIахайтар Салмана. Шийна хетар а, ше лерхIар а, из доккха декхар кхоачаш дулургдий-теш сога аьнна хетийташ, ше шеквоаха гIулакхаш а дIадийцар Салмана.

Гикалова бригаде лакхера говзал йола механизатораш а ба, комплексни механизаци е эшаш мел йола юрта боахама машинаш а я. цар болх беча партен XX-ча съезда цIерахча колхоза лаьтта квадратно-гнездовой хьисапе хьажкIаш дIае йиш йолаш шаьра а да. «Октябра 40 шу» яхача совхозе уж дацар. Цо шек воахар Салман.

Трактористага ла а дийгIа, уйла а яь, хьдда аьлар Колпаковс:

— Дика гIулакх да хьона дагадехар. Из кхоачашде аз новкъостал дергда хьона.

ШоллагIча дийнахьа цIена «Беларусь» яха трактор а, кхыйола юрта боахама машинаш а елар Салмана. Нухи, квадратно-гнездовой сеялкеи, культиватори тоае езаш яр. Ший новкъостаца сиха царна ремонт е володелар Шаухалов.

ХIанз уж машинаш тоаяь а яьха кхыча механизаторашта новкъостал деш, хIара денна 150—170 процент нормаш кхоачашъеш болх беш ва из.

Ший новкъостаца 120 гектар кхай тIа, хIара гектара тIа 35 центнер а кхееш, хьажкIаш кхее дош деннад нов. Шаухаловс.

НИКИТИН В.

Техника кийчъяьй

ССКП XXI съезда сийна тIаийца социалистически декхараш кхоачаш а деш, 20-ча январага кхачале 51 трактори, 27 комбайни, кхыйола юрта боахама машинаши тоаяьй Наурски МТС механизатораша.

Дика болх барца белгалбаьлар Толмачев Ф. И., коммунист Абдуллаев Махмуд, МТС вокккхагIа вола механизатор Толонников, слесарь Неровный И. И., слесарь Следенко, медник Михайленко, иштта кхыбараш.

НИКОЛАЕВ К.

Ший дош кхоачашду коллектив

Дукха ха йоацаш Грознерча станцен локомотивни депо хиннача собране Москва-Сортировочная яхача депорча къоначa машин-наькъахоша дIадоладаь дика гIулакх шоаш дувцаш, керда социалистически декхараш тIаийцар паровоза оатхалаш кийчъеча цеха бригадан коллективо: балха план хIара бетта 150 процент кхоачашъе, чурча торонех пайда а эцаш материалаш кхо а еш хIара бетта 5 эзар сом ахча кходе, гул а деш 3 тонн тишa аьшк дIатела.

Цу хана денз дIаяхар кIезига ха яле а, чIоагIа хувцаденнад цу коллективера гIулакхаш. ЧIоагIъеннай дисциплина, къахьегама овсарле 150 процентага дIакхаьчай, шоаш кийчъеш йола узлаш а оатхалаш а графикахчул хьалхатIа дIател. Слесарь волча нов. Необученный Ивана планал совгIа дIаеннай 6 инжектор, 4 форсунка, яьпта йоахкаеча крантех 4 крант. Новкъоста Ляхов Борисеи Дронов Александреи планал совгIа цхьацца комплект дышлай еннай, хIаьта новкъоста Горев Кириллеи Голущак Петреи паровоза оатхалий комплект кийчъяьй.

ХIанз хIара болти, фенти, тормазий тягеи юха тоа а еш, складе дIачутел цига. Юхаметтаоттае меггаргйолаш йола оатхалаш тоаярца. дIаухийташ йола материалаш кхоярца хIанзале а 72 эзар сом ахча кходаьд коллективо.

Г. АНОХОВ.

Ханал хьалха кхоачашъергья семилеткан хьалхарча шера план

Грозненски нефтемаслозавода болхлой, инженерий, техникий, гIулакхерча наьха коллективо Нохч-ГIалгIай АССР-а промышленностан, транспорта, гIишлонаш еча организацей берригача болхлошка даь кхайкарал

Вай Даьхен экономически низ кхы дIахо а чIоагIебара даькъе ССКП XX-ча съездо яь исторически решенеш кхоачаш а еш. дIадахача 1958-ча шера доккхий балха толамаш даьхад Грозненски нефтемаслозавода коллективо. Валови продукци арахецара шера йола план, лаьрхIа хиннача ассортиментах продукци а луш ханал хьалха — 7-ча ноябре кхоачашйир. Къахьегама овсарле планах лаьрхIа хинначул 15,6 процент лакхаяьккхар.

Хьаьча продукцега шийга дIабода мах чухьнахьа баккхарца 7 миллион сомал дукхагIа ахча кходаьд.

ССКП XXI-ча съезде новкъоста Н. С. Хрущевс ергйолча доклада тезисаш тIа хьахьенхаьча вай мехка тIагIертта коммунизм хьаярна йолча Iалаьмате йоккхача программо дегаш ура а оттадаь, завода коллективо дIахо кхы а сихагIа йоах мехкдаьттан продукташ, хьинарегIа къовсам лоаттабу дерригa хьокхамаш дукхагIа а дикагIа а хилийтара тIехьа.

Продукци арахецилга дIахо кхы совдаккхарна тхоай йолча торонашка хьажа а хьежа. сийлахьарча Коммунистически партен XXI-гIа съезд хьаеллилга гарга кхаьчача укх деношка тха завода болхлой, инженерно-технически болхлой, гIулакхера нах, цхьа саг санна берригаш, 1959-ча шера — семилеткан хьалхарча шера — план ханал хьалха кхоачашъяра тIехьа оттаеш йолча социалистически яхьа юкъе болх. Цар шоашта тIаэц ер социалистически декхараш:

валови продукци арахецарна йола январски план 27-ча январе — ССКП XXI-гIа съезд хьаеллача дийнахьа кхоачашъе;

балхашта кхы дIахо а механизации автоматизации йира, бедалах продукци кIоаргагIа хьакъоастаяра, оптимальни технологически режимаш Iомаяь караерзаяра чотах ханал хьалха—15-ча декабре—кхоачашъе, валови продукци арахецарна йола шера план, лерхIача ассортиментах продукци ара а хецаш;

производствонна чухъара торонаш лаха а лохаш, царех пайда а эцаш, болх хьабеш йолча моттигашкара гIулакхаш кхы а нонагIа тоа деш, дукха къахьега дезача балхашта механизаци а еш, къахьегама овсарле планах лаьрхIачул 4 процент лакхъе;

хьаеш йолча продукцега шийга дIабодаш бола мах чухнахьа баккхара чотах 5 миллион сомал кIезигагIа доацаш паччахьалкхен рузкъа кходе. Рационализаторийи изобретателийи семилеткан цIерахча фонде 1959-ча шера 1.100 эзар сомал кIезигагIа ца луш ахча дIачудала;

оахош хьа а даь, шишша квартир йолаш дола ялх цIенош ер шу юкъе кхачалехь наха чубаха дIадала.

Тхона шаьра ховш да, оахош тIаийца лакхара декхараш кхоачашдарна геттара чIоагIа низ а хьисап а тIадахийта дезаргдолга, йолаш йолча торонех дикагIа пайда эца а технологи тоае а езаргйолга. Коммунистически къахьегама бригада яха сий дола цIи яккхара тIехьа къовсам а лоаттабеш, тIаийца декхараш сийленца кхоачашдарна а, цунца ворхI шера плано тIадожаду декхараш дика ка йоалаш кхоачашдарна а шоай берригa низ тIабохийтаргба тха технологаша.

1959-ча шера — семилеткан хьалхарча шера — план ханал хьалха кхоачашъяра тIехьа дерригача халкъо оттаеча социалистически яхьа юкъе бахарна тIахьех нефтемаслозавода коллективо республикерча промышленностан, транспорта, гIишлонаш еча организацей берригa болхлой.

Ерригача промыслаша, заводаша, бурув деттача контораша, машин-наькъа а автомобильни а транспорта, гIишлонашта эша хIамаш хьаеча индустрен, яйча, моттигерча, кхачан, хьуна, хьух хIамаш еча промышленностан предприятеша кердача шера хьалхарча деношкахье а денз лерттIа дика болх белга, планаш кхоачашъелга, цунга шийга дIабода мах лоха а болаш, хьаеш йола продукци геттара дика хулийтилга Iалашдергда вай.

Семилеткан хьалхарча шера план ханал хьалха кхоачашъяра тIехьа шерагIа йоаржаергья вай социалистически яхь! ДукхагIа продукци лургья вай воашта дукха езача воай Даьхенна!

Грозненски нефтемаслозавода болхлой, инженерно-технически болхлой, гIулакхерча наьха профсоюзно-боахаман активе дийца а дийцаь тIаийцад ер кхайкарал

Социалистически яхье котбаьннараштa — ЦIе байракхаш

ССКП Нохч-ГIалгIай обкоми НГIАССР-а Министрий Совети 1958-ча шера хьайбай продукташ дукхагIа яха аьнна республикан колхозашкеи совхозашкеи лелаяьча социалистически яхьа итогашка хьежар.

Шура дукхагIа йоаккхаш дикагIа дола хьокхамаш дахарах республикe хьалхара моттиг яьккхай Сунженски района хьайбаш леладечар. Цар хIара Iаттагара 2445 килограмм шура яьккхай. Из я 1957-ча шера хIара Iаттагара яьккхачул 182 килограмм дукхагIа. Валовой лаьрхIача шура йоаккхилга лакхденнад 24,5 процент, хIаьта 100 гектар лаьттан лаьрхIача шура йоаккхилга 19 процент айденнад.

ССКП обкомои НГIАССР-а Министрий Советои дIа-юха телаш йола ЦIе байракх Сунженски района ле аьнна соцам баьб.

Иштта белгалбаьккхаб Грозненскии Наурскии районий колхозашкеи совхозашкеи лелабаь дика болх.

Республикан колхозаштеи совхозаштеи юкъе шура дукхагIа яккхарах хьалхара моттигаш яьхай **Сунженски района Кирова цIерахча колхозои Горячеисточненски совхозои. Царна ССКП обкомеи НГIАССР-а Министрий Советеи дIа-юха телаш йола** ЦIе байракхаш ле аьнна оттадаьд. Цул совгIа Сунженски района «ЦIе эскар», «Путь к коммунизму» яхача колхозаша, Наурски района «Октябра 40-шу» яхача Ленина цIерахча колхозаша, Каргалински района «Красный пахарь» яхача колхозо, Грозненски района «Аргун», «Новый быт» яхача колхозаша, Шелковски района Сталина цIерахча колхозо, № 1 йолча Ермоловски шурий совхозо, Надтеречнии, Наурскии, Ассинскии совхозаша шура йоаккхаш баь дика болх белгалбаьккхаб.

Коа тIара оалхазараш дукхагIа дебадарах хьалхара моттиг яьккхай **Грозненски района колхозашеи совхозашеи. Цу района хьожаяьй ССКП обкомеи НГIАССР-а Министрий Советеи дIа-юха телаш йола ЦIе байракх.** ДIадахача шера районе коа тIара оалхазараш леладечар хIара яхкаш йолча котамгара 117 фуъ гулдир. Ялат дIадувча лаьттан 100 гектара лаьрхIача цар гулдаьд 21808 фуъ, вешта аьлча уж да 1957-ча шера гулдаьчул 2064 фуъ дукхагIа. Паччахьалкхенна фуаш дIалуш шера йоагIа план 109 процент кхоачашъяьй цар.

ССКП обкома бюроси Министрий Советои белгалбоакх Сунженскии Каргалинскии районашка коа тIара оалхазараш леладечар баь дика болх.

Коа тIара оалхазараш дебадеш республикан колхозашта юкъе хьалхара моттиг яьккхай **Шелковски района Сталина цIерахча юртбоахама артело. Цунна хьожаяьй ССКП обкомеи НГIАССР-а Министрий Советеи дIа-юха телаш йола ЦIе байракх.**

Советски халкъа вежарий дезала юкъе

ССКП XXI-ча съезде новкъоста Н. С. Хрущевс ергйолча доклада тезисаша дерригача советски халкъа цIаккха а ца айдаьча тайпара дог айдаьд. Советски хIара саг исторически XXI-ча съезда накъа вода низ болча ший Даьхено даьхача толамаша кIоаргга хьаькъал долча партес дог гIоздаккхарца. Цудухьа хIара хьаьнал къахьегамхо белгалдаьннача цу денга водаш ший къахьегама совгIат кийчде тIерт.

27 январь тIарга ме кхоач дуккха а дукхагIа къахьегамхой социалистически яхьа юкъе ух, цига дакъалоацаш миллионаш болхлой, юрташкара къахьегамхой, сийдола вай интеллигенци я.

Съездага кийчлуш дерригача советски халкъо санна гучаяханза йолча торонех пайда а эцаш шоай совгIат кийчдеш ба малгобекцаш а. «Малгобекнефта» НПУ ерригача промыслай нефтяникаша керда мехкдаьтта даьккха доаццашехьа а ханал хьалха кхоачашйир пачхаьлкхен задани. Даьхенна планал совгIа эзараш тоннаш «Iаьржа дошув» делар. Из да мехкдаьтта доаккхараша съезда луш дола къахьегама совгIат.

Керда шу доладеннача хьалхарча деношка денз лаьгI ца болийташ лелабу цар шоай болх. Мехкдаьтта даккхара прогрессивни методаш шерра лелаярца, итташ а бIаьш а геолого-технически гIулакхаш чакхдоахаш, йолаш йолча техниках бизза пайда эцарца нефтяникаша хIанзе а шоай чота тIа 200 тоннал дукхагIа планал тIех мехкдаьтта дIаяздаьд.

Производственни программа хIара денна кхоачашъю ремонтникаша, электрикаша, транспортникаша, строителаша, хинцеха, мехкдаьттан перекачка еча цеха, промыслови машин-наькъа коллективаша. Цар хьинаре болх барах съезда сийна тIайийца декхараш кхоачащде торо хилар нефтяникий. Малгобекцаш доаккхал деш ба хьалхле лелаеча шоай болхлоех нн. Шумилох, Халинах, Усковх, Медведевх, Барханоевх, Джабраиловх, Блюсах, Окуневх. Батырбаевх, Дубовицкех, Бородаевх, Василенкох, Мешелаках, Сучковх, иштта дуккхача кхычарех.

Оаха къаьстта доаккхал деш ба мехкдаьтта лохаш бараш. Дуккха мехкдаьтта доалла моттигаш гучаяьхача мара хьалха санна сийдеш хургьяц къона социалистически город МагIалбик. Тхо шеко йолаш дац семилеткан хьалхарча шера мехкдаьтта гучадоаккхаргхиларах.

Мелови отложенеш йолчара мехкдаьтта лахаро город МагIалбика а Нохч-ГIалгIайчен а экономика а культура а дIахо сихха айярна гIодергда. Цудухьа де мел дезар ду оаха буровикаш тIехьабисар дIадакха.

ТIеххьарча хана НПУ а цеха а кулгалхоша дукха теркам тIаухийт буровой бригадаш балха говзал йолча кадрашца чIоагIъяра. Бурув детташца массазза а цар балха говзал лакхъярна занятеш ю.

Нефтяникий город тоалуш а хозалуш а йоагIа. Алхха дIадахача шера строителаша хьалъянь яьхай: стадион, лувча бассейн, аьхки кино хьокха площадка, халхараш ду зал, дуккха а спортивни площадкаш. Дуккхача улицашта, города а болхлой поселкай а площадкашта цемент йиллай.

Строительни-монтажни цеха коллективо нах чубаха дIаденнад 1000 совгIа квадратни метр йола цIенош, хIаьта городеи юрташкеи наха шоаш хьалдаьд бIаьш цIенош.

Дика совгIат кхаьчад нефтяникий берашка а. Октябра 41 шу дузаш музыкальни школа дикача кердача цIеношка дIачуяхай.

ХIанз городе болх беш 17 школа, юрташка а городе а 12 культуран цIаи клуби, дуккха а красни уголокаш, итт библиотека я.

Болхлойи колхозникийи дуккхача цIеношка радиоприемникаш, радиоточкаш да, оттаеш латт хьалхара телевизораш, электричество, газ, хий, чудиллад. Из город а юрташ а тоаяра деча балхий юхьиг мара яц.

ТIеххьарча шерашка лоархIам болаш тоаденнад къахьегамхой промышленни а кхачан а товарашца Iалашбелга. Алхха дIадахача шера цхьан ОРС-о городе бахача наха 40 миллион сомага кхоачаш товараш дехкад. Из 1957 шера дехкачул 5 миллион сома дукхагIа да. Товарооборот кхы а айлургья укх шера.

Из деррига а Коммунистически партеси Советски правительствоси вай сийлахь-йоккхача даьхен къахьегамхой бахара-хьал тоадарна хадданза йоакхо яр да.

ХIанз Нохч-ГIалгIай мехка цIаух эзараш гIалгIайи нохчийи, цар цIа макхаьччингехьа дакъалоац республика юхаметтаоттаяра юкъе. Шоаш ца кхобеш къахьег предприятешка, юрта боахаме. Иштта къахьегарца цхьана цар дег тIара баркал оал кIоаргга хьаькъал долча Коммунистически партена, цо советски дерригача къамий йоакхо ярах, царна цхьатарра бокъо яларах.

ХIанз Нохч-ГIалгIай мехка цхьа барт болча дезалашта юкъе болх беш итташ долча къамех нах ба. Царца цхьана хьинаре къахьегаш ба нохчийи гIалгIайи халкъий къонгаши мехкарийи.

Со гIалгIай къонгех цаI ва, партен исторически XXI-ча съезда делегаталла а хержа. Москве вай Даьхен столице вода со сайх иштта тешам бенна хиларах чIоагIа баркал аларца а Коммунистически партеси цун Центральни Комитетои хьеххача бесса къахьега чIоагIа безам хиларца а.

Со тешаш ва партийни съездо болх беча деношка а цул тIехьагIа а вай республикан къахьегамхоша цIаккха а ца хиннача тайпара дог айдаларца къахьегаргхиларах, вай мехка коммунизм хьалъяра ССКП XXI-ча съездо оттаергйола программа кхоачашъе шоаш ца кхобеш къовсам лоаттабергхиларах.

С. ПЛИЕВ,
«Малгобекнефта» НПУ начальник, ССКП XXI-ча съезда делегат.

ВЕДЗИЖЕВ Ахьмад.

Сийлахь парти

Короргдий-те, короргдий-те
Уйлаш ярах,
Турпал парти,
Хьа хам булуш дола дош.
Укх вай Даьхен чIоагIал, хозне
Iа кхолларах,
БоагIаш бола
Хоастам хьона булуш дош.

БIаьшерашка ца дуденнар
Шерчухь кхоллаш,
Сийлахь парти,
Iа мохк денна хьалха буг.
Хьалха хетарг хиннар тамаш,
Хьа хьехамца,
Шеко йоацаш,
Мехко тахан кхоачашду.

Хьона лайнар, лага лаьцар,
Кхоачашданза,
Юкъах дита
Iийний алга цхьанне дац.
Хьажал, маьлха спутник хинна,
Хьа ракета,
Вокх планетел
Дукха хIама башха яц.
Йоашхалуш яц сиглен къайле,
Яхаш, дийцар,
Хьа лоIамо
Харцдаь тахан вайна гу,

Сиглен, лаьттан къайле харна
Iа мел яхар,
Хьа хьехамца,
Укх вай мехко кхоачашду.
Укх вай Даьхен лаьтта, хьа бIарг
ТIа ца отташ,
Турпал парти,
Моттиг, ховш да, йолаш яц.
Халкъа ираз кхоллаш долча,
Никъ хьагойташ,
Хьалха латташ
Хулга хьона дицлуш дац.

Цудухь даим безам, уйла,
Хьоца долаш,
Хьона тIехьа,
Iа гIоздаьха халкъаш да,
Хьа хьаькъало, хьа кхетамо
Йовхо телаш,
Дегаш делаш,
Даггар хьона мутIахь да.
Хьона даггар, хьа хам барца
Баркал аллал
Низ дIакхсачаш
Дешаш лаха хала да.
Бакъда хьотар ираз дайза
Е вай халкъаш,
ТIа-тIа дукхагI,
Парти, хьона мутIахь да.

ТIайийца декхараш кхоачашдаьд

ССКП XXI-ча съезда сийна тракторахи юрта боахама машинаши ханал хьалха тоаяь яха, аьнна, дош деннадар Нестеровски МТС механизатораша.

Цу сийлен балха доккхий толамаш дахарца хьалхара моттиг яьккхай 4-ча тракторни бригадо. Ремонт яь яла еза ха хьатIакхачалехьа, трактораш а кхыйола инвентарь а тоаяь яьлар из бригада.

Трактористаша н.н. Амриев Уматгиреи Колоев Туханеи, слесара Хоменкоси токара Чужановси хIара сменах шиша балха норма кхоачашйора.

Трактораши юрта боахама машинаши тоаелга дика вIаштIехьадаьккхар, Казахстане говза механизатор хиларах «Знак почета» яха ордени «Баьш карадерзадарах» яха медали еннача, тракторни бригадан бригадира н. Амриев Абукара.

Иштта, доккхийча толамашца накъа болх Нестеровски МТС механизатораш вай езача партен XXI-ча съезда.

САМПИЕВ Хь.,
Нестеровски МТС парторганизацен секретарь.

ДукхагIа йоахаргья юртбоахаман продукташ

★ ★ ★

Дулх совдаккха лаьрхIад

Семилеткан хьалхарча шера дIадоладаьд «Шалински» совхоза хьайбаш леладераша, хьакхарч кхоабилга тоа а деш, дулх совдоаккхилга.

Укх шера 6 эзар хьакха, кхаба а кхаьба, пачхаьлкхенна дIаяла лаьрхIад совхозо.

1958 шу дузача деношка 1200 хьакха чухошаргйолаш керда помещени хьалъяь яьккхар совхозо.

Литвинко Ивана кулгалдеча гIишлош хьалъеча бригадо, партен съезда хьалхарча вахте а этта, 22 январе хьакхарч лелаю керда помещени дIаеннай. Укхаза дикача балхаца белгалбаьлар плотникаш Докаев Хьамид, Лунгул Павел, Шихов Алексей. ХIаране балха норма 160—180 процент кхоачашйора цар.

ХIара шера 680—850 тонн хьакхий дулх дIатергда пачхаьлкхенна совхозо.

ТКАЧЕНКО М.

Шура яккхар лакхлуш латт

ДIадахача шера «Ингушский» яхача совхоза хьайбаш леладераша юкъера лаьрхIача 1760 килограмм шура яьккхар хIара Iаттагара. ДикагIа къахьийгар хIара Iаттагара 1983 килограмм шура яьккхача 1-ча отделенерча деяркаша.

Доккхий балха толамаш даьхар 3-ча отделенерча доярках Галаева Зинаси 1-ча отделенерча доярках Бекова М. Цу шинне миссел, хIара Iаттагара 3000 килограммал тIех йоаккхаш, шура яьккхаяц хIанзалца районерча цхьанна а доярках.

Укх кердача шера хIара Iаттагара 3500 килограмм шура йоаккхаргйолаш, партен XXI-ча съезда сийна, дош деннад совхоза хьалхле лелаеча дояркаша.

Говзача, балха опыт йолча дояркаша санна къахьега гIерт къона дояркаш а. Масала, дIадахача шера хIара Iаттагара 2070 килограмм шура яьккхар, Муталиева Лизас.

— Укх шера 3000 килограммага дIакхоачаргья со, — йоах Лизас.

Дика новкъостал ду хьайбаш леладерашта совхоза механизатораша. Укх тIехьарча хана 3-чеи 4-чеи отделеней фермашка автопоилкаш оттаяьй.

Бакъдар аьлча, кхоачамбоацараш а да хьайбаш леладара юкъе. ДукхагIа дола доахан дIадахача шера 2000 килограммал тIех шура енна да. ХIаьта а, хIара денна кхозза детта дезача, шозза мара дийттадац уж. 4-ча отделене нормах доагIача тайпара телац хьайбашта доакъар.

Уж а ужжамо кхыдола а кхоачамбоацараш балха юкъера дIа а даьха, говзача хьайбаш леладерий опыт хьа а ийца, къахьеге ерригача совхозе вIаштIехьдаргда вай езача Коммунистически партес оттадаь декхараш сийленца кхоачашде.

ГАГИЕВ П.

Хьалха латта доярка

1958 шера «Ингушский» совхоза 1-гIча отделенерча дояркаша эцача ханна социалистически декхараш тIайийцар Бекова Мовлатхана а. Цо дош делар ше гIулакх деча 13 Iаттах хIаранегара 2500 кг. шура яккха аьнна.

Ше тIайийца декхараш кхоачашдарна низ ца кхобеш. хало ца къовсаш болх бир Мовлатхана. Из массаза а вокх доярκашцеи зоотехникацеи дагаювлар хьалашта гIулакх дикагIа малагIча тайпара дергдар-хьогI, шура дукхагIа фу дича йоаккхаргьярхьогI, яхаш. ХIаьта шийна даь хьехар а балха распорядок а бокъонца кхоачашъеш, ший болх чIоагIа дукха безаш хьаенай новкъост Бекова.

Шу йисте а даьнна, шера баьча балха лоархIам баьчул тIехьагIа, Бековас зехьа къахьийга ца хилар гучадаьлар — 528 килограмм совгIа а йоаккхаш, тIехкхоачашдир цо ший дош. Ший новкъостаешта юкъе сий долаш я Мовлатхан, цудухьа шоай старши доярκалла хержай цар из.

ССКП XXI-гIча съезда сийна керда декхар тIайийцад Бековас, шийгарча хIара Iаттагара йоаккха шура 3500 килограммага дIакхоачае, аьнна.

Х. БЕКОВ,
отделенен зоотехник.

Механизаторий гIулакхаш

Дог гIоздаьнна, раьза болаш тIайийцар Н. С. Хрущевс съезде ергйолча доклада тезисаш Нестеровски МТС-а 2-ча тракторни бригадан механизатораша.

Масса йола трактор тоаяь яьннай цаI мара ца юсаш, из а яргйолаш я съезд кьаелллалехьа.

Механизатораша юкъе хьалхле лелаеш, хIара сменах йола балха норма 130—140 процент кхоачашъеш ба Чаниев Б. А., Хасиев М. Т., Арапханов, Дзейтов, иштта кхыбараш.

Шоаш трактораша ремонт яь йисте баьлча кхы ха ца йоаеш Ленина цIерахча колхоза лаьтташ аха арабаьлар уж. Трактораш тоаерашта дика новкъостал дир МТС слесара нов. Хоменкоси токара нов. Чутановси. ССКП XXI-ча съезда сийна оаха лаьрхIад ханнахьа а дика а бIаьсти дувш дола ялаташ дIаде.

ДЗЕЙТОВ В.,
Нестеровски МТС-а 2-ча бригадан бригадира помощник.

Баьца дааараш дикагIа хьувкъийтарна

Коммунистически партен XXI-ча съезда сийна яхье а баьнна, сихбенна парникови участок кийчъеш боахк Шалински районера «Джалка» яхача совхоза 3-ча отделенен баьца дааараш леладеча бригадера къахьегамхой.

Царех цхьабараш нувхаш дIа а йоахаш, харшаш цIендеш, вокхар болчакхашца уж таьнна дIакхухьаш, кхоалагIа бараша, керда кхо Iочу а дехкаш баьца дааарий фу дIадуврг-долаш кийчдеш, дика къахьийгар. Уж балхаш дика дарца белгалбаьлар Магомадова Хьалимат, Ваxаджиева Амиша, Башаева Яхийта, иштта кхыбараш.

— Вай даьхе кхы а йIаьхегIа, советски халкъ хьал долашагIа хилийтарна тхоашка доагIача даькъе мамогга къахьегаргда оаха, — йоах бригадан бригадира нов. Умаровс.

Новкъоста Умаровс хьаькъалца, говза кулгалдар бахьан долаш, цхьаккха саг балха тIехьа а висац, хIаьта балха дисциплина дика а я цу бригаде.

ЗАНГАЕВ Б.

Цхьан колхозе

Новкъоста Н. С. Хрущевс партен XXI-ча съезде ергйолча доклада тезисаш йийца а йийца, яхье яьннача тха бригадан коллективо лаьрхIад бIаьсти дувргдолча фуна а лаьттай а кийчо е.

Укх Iай 16-ча январага кхаччалца йолча хана 170 тонн кхо кхашка дIадихьад 1-чеи 2-чеи бригадаша.

ХIанз Вознесенская яхача юрта юххерча тха колхоза лаьтта Iажий гаьнаш дIайогIаш ба колхозникаш.

Балха хьалхле лелаераща Мякиева Сахирата, Сайнороева Мината, Бабхоева Хяде, иштта кхыбараша дика къахьег бIаьсти ялаташ дIадерна кийчо еш.

АРАПХАНОВ С.
Первомайски районера Ленина цIерахара колхоз.

Ший гIулакх дезаш я Марет

18-гIа шу мара дац Шихсаитова Марета. ЗIамига йолча хана денз дагалаьттар кхоачаш хилар цун. 1958 шу долалуча хана Урус-Мартановски районерча «Красноармейский» яхача совхоза 5-ча отделенен шурий-товарни ферме балха эттар Марет.

ТIаьдача, бIехача, баьдеча моттигашка доахкар фермера Iаьсий из цига ялехьа. Цудухьа тайп-тайпара лазараш хулар царна, гIийла а дар уж. Йовзаргйоацаш хувцаелар Iаьсий леладу моттиг Марет балха ена цхьа бутт балалехьа.

ХIанз ше леладеча 35 Iаьсах хIаранена хан-ханнахьа керда йол а ехкаш, шура а мела хий а хьокхаш дика гIулакх ду къонача Iаьсий леладечо. Цудухьа да цун Iаьсий дика тоаденна, цIаккха лазар ца хулаш. Ше болх беча шерал кIезигагIа йолча хана, цхьаккха тIера ца доалийташ 70-нел тIех Iаса хьалкхедаьд Марета.

ХIанз цо леладеча Iаьсашта юкъе я дахача шера 26-ча ноябре яь сиргIийг. Яьча дийнахьа 25 килограмм дозал долаш яр из. Укх бетта 15-ча дийнахьа эзача 160 килограмм дозал хилар цун. ДIадахача 50 дийнахьа юкъера лаьрхIача хIара денна 2,7 килограмм дулх тIадеттаденнад цунна.

Шоаш хьахиннадац уж балха толамаш. Уж хиннад чIоагIа къахьегаш, ший болх безаш Марет хиларах.

— Юрта боахам тоабарна, бахача наьха хьал-торо айярна, вай езача Коммунистически партес ца хаддаш ю йоакхо бахьан долаш, дог доагIа еа, низ ца кхобеш къахьега, — йоах Марета.

ПАЛЬЧАК А.

МагIалбикера письмош

Партен истори чIоагIа уйла тIайохийташ Iомаду

Коммунисташ дика политически кхетам болаш хьалкхебара боккха лоархIам болаш да марксизм-ленинизм Iомаяр. Тайп-тайпарча кружокашка теоретически дешар довзаш цар цунца цхьана хьехам эц практике цох пайда эцарна. Цудухьа кружокий балха юкъе керттера дар еча занятей идейни чулоацам ба.

Из дика кхетадеш болча «Малгобекнефта» кхоалагIча промыслан коммунисташа укх шера вай партен истори Iомаде лаьрхIар. Кружока пропагандиста нов. Матвеевс программни материал дика кхетаергйолаш еш. Цудухьа кружоке дIаязбенна беррига коммунисташ боккхача безамца ух занятешка. Деша боагIарашка дика оттаяь конспекташ хул.

Керда тема ладувгIарий уйла тIаозаргйолаш, промыслан балхах лаьца а Нохч-ГIалгIайчен историех масалаш доаладеш а ювц нов. Матвеевс. Цо хьаькъалца пайда эц гойтара пособех, эрсийи советскии литературан художественни образех.

Иштта дика дIакхетабеш нов. Матвеевс занятеш лелаярах ладувгIараштa атта да цо могадаь литература Iомаде а занятешка кийчо е а.

Собеседованеш йистейоалаш касткаста дискуссеш хул. Цига дика дакъалоацаш ба коммунисташ Абозина Р., Коков А., Григорьян С., Николаева Е. Монахов М.

Дешарах чIоагIа новкъостал хул агитаторашта. Кружоке шоаш Iомадаьчох цар пайда эц агитационни болх лелабеш. Шоай идейни боарам коммунисташа лакхбара гIо ду промысле беррига идейни болх айбарна. ХIара занятел хьалха цига ладувгIараш шоаш политинформаци ю, цо царна гIо ду дунен мехкашта юкъера гIулакхаш нийса кхетаде.

А. СЛЕСАРЕВ.

МагIалбикерча комсомольцийи кагирхойи къахьегама гIулакхаш

Дика толамаш доахаш чакхдаьккхар 1958-гIа шу МагIалбика городерча комсомольцашеи кагирхошеи.

ДIадахача шера мехкдаьттан управленерча къахьегамхоша планал совгIа эзараш тоннаш мехкдаьтта а луш 13 ди хьалха кхоачашйир шоай план.

Болх дика лелабарах дIадахача шера а хIанз а управлене къаьстта сийдеш ба 3-ча промыслера къахьегамхой. 1958-ча шера шоаш тIайийца социалистически декхараш 5-ча декабре кхоачашдир цар. Ханал хьалха шоай декхараш кхоачашдир 1-чеи 2-чеи промыслашкарча болхлоша а.

Иштта дика толамаш доахаш 1350 квадратни метр керда чуIе аьнна хьадаь цIенош эксплуатаце дIалуш дIадаха шу чакхдаьккхар строительни-монтажни цехерча къахьегамхоша а.

Уж деррига доккхий социалистически декхараш кхоачащдеш дика къахьегаш хьабаьхкаб городера комсомольцаши кагирхойи. Цар дакъалацар хьахьокх мастер Вазиев бригадир волча 3-ча мехкдаьттан промысле лаьттан кIалха ремонт еча кагирхой бригадас 1958-ча шерара декхараш 179,6 процент, Манакови Кокови бригадираш болча кагирхой бригадаша а 110—120 процент кхоачашдаро а, 1500 тонн мехкдаьтта кагирхой низаца кходаро а.

ССКП XXI-ча съезда накъа болхаш шоашта доккхий социалистически декхараш тIа а ийца коммунистически къахьегама коллектива цIи яккхарна шерра йоаржаяь социалистически яхь лелаеш, шоаш тIайийца декхараш ден-денна тIеххкоачащдеш хьабоагIа цу бригадашкара комсомольцаши кагирхойи.

ХIанз городе коммунистически къахьегама коллектива цIи яккхарна къовсам лоаттабеш 10 бригада я. Цу бригадашта юкъе къаьстта белгальяккха мегаргйолаш я хIара денденна план 150—160 процент кхоачашъеш, арахецаш йола оатхатIехдика арахецаш, барттайна къахьегаш хьайоагIа Гавриш Петра кулгалдеш йола токарий бригада.

ССКП XXI-ча съезда шоаш накъа болхаш къахьегама доккхий толамаш доахаш хьабоагIа МагIалбика городера комсомольцаши кагирхойи.

С. МАМИЛОВ,
ВЛКСМ МагIалбика горкома секретарь.

Массане юкъара гIулакх

МагIалбика городе эггара хьалха коммунистически къахьегама коллектива цIи яккхарна къовсам лоаттабе йолаелар транспортни контора комсомольца нов. Гавриш Петра кулгалдеш йола токарий бригада. Дукха ха яц цу бригадерча къахьегамхоша коммунистически хьисапе къахьега а, деша а, даха а, аьнна шоашта декхараш тIайийца. Ноябрьи декабрьи бетташкара хьокхамаш вIаши нийсдича дикка лакхъеннай цар балха овсарал.

Дийнахьарча сменас болх беча станокашта юхxе сеца а сеца Вашенко Нинас болх беча станока бIарахьежар бригадир. Ший балха чIоагIа уйлаш еш, шинне а хьаераш цхьан тайпара оатхалаш хилча сол хьалха мишта яьннай-те ер, яхаш, бIарахьеж станока тIа болх беш йоаллача Нинайна бригадир Гавриш. Нинайна дика ховра тIехьарча деношка ший тайпан цIи хьокхамий доска тIа эггара хьалха латтандаь из бIарахьежилга.

Бригада члений къайлагIа леладеш цхьаккха хIама дац, деррига гIулакхаш шоай юкъара лоархI цар. Цудухьа Нинас а дIадувц новкъосташка шийга мишта доахалу лакхара балха боарамаш. Кхоана сай бе безача балха кийчо, тахан сай болх йисте ма баьлле а ю аз, 16 минута хьабе беза рессорни палец 8—10 минута баь йоал со, йоах Нинас.

Вашенко Нинас доахача толамеш чIоагIа доаккхал деш ба бригадан беррига членаш.

Цу бригада юкъе говзагIа волчу токара Белкин Анатолес йоах, хьажал вай Нинайга, дукха ха йоацаш са ученик хинна саг, хIанз вайна хьехаш йий! Бакъахьа хьех! Молодец! — йоах Коляда Таяс.

ХIанз тIехьарча хана бригадерча къахьегамхоша шоай болх йисте мабьллинге а цун итогаш ю. Цу гIулакхо царга балха юкъера кхоачамбоацараш ший ханнахьа дIадоахийта арахецаш йола продукци а дикагIа хулийт.

Шоай низ а хьаькъал а дIа мел кхоач производственна боккхагIа пайда барна, бригадерча беррига токараша лаьрхIад кхы тайп-тайпара профессеш Iомаеш деша аьнна. Бригадир Гавриш Петр слесарал болх бе ховш ва, Белкин Анатолена шофера болх хов, Вашенко Нинайна а Коляда Таянеи автомобилашта ремонт еш слесарал де хов. Уж берригаш а сайрийна дешача школашка а кхыча дешара заведенеш а дешаш ба.

Бригаде пхи болхло ва. Уж берригаш а ССКП XXI-ча съезда шоай накъа болхаш доккхагIеи дикагIеи дола балха совгIат кийчдар шоай къахьегама декхар хоазаш лоархIаш ба.

Комсомольцаша колхоза новкъостал ду

Первомайски районера «Дружба» яха колхоз сомий бешамаш дIайогIаш я. 2300 га дIайогIа лаьрхIад колхозникаша укх гаргарча хана.

Цу лоархIамерча гIулакха юкъе дика дакъа лоац колхозерча комсомольцаша. Комсомольцаша хьалхара воскресник яьча дийнахьа 70 кIоаг а баьккхар гаьнаш дIайогIийта а нийсйир.

МАТИЕВ М.

Бераша дика дешаргдолаш фу новкъостал де деза царна?

Са йиIиг шоллагIча классе деша ягIа. Школе хьехархочо йоах, мишта вIаштIехьа йоахаргья цун занятеш? МалагIа новкъостал де деза аз йиIига? яхаш хетт цIен нанас В. Алиповас

Уж тайпа хаттараш ду тхога, педагогашка, каст-каста.

— Масса хана, Алешас урокаш Iомаеш, цунна тIера бIарг ца боаккхаш, уллув ягIа со, цо ерригa урокаш Iомаялца,— йоах шоллагIча классе деша вагIача кIаьнка нанас, цхьабакъда шийна дешалургйолча тайпара дика дешац кIаьнка.

— Ше урокаш Iомаеш, каст-каста хаттараш ду сога йиIига. ХIаьта со цкъаза жоп мишта лургда ца ховш юс, йоах шоллагIча нанас.

Дика дешаргдолаш мишта новкъостал дергда бераштa?

Школе керда хIама хьех дешархошта. ЦIагIа, шаьр а деш, шоашта хьийхар чIоагIъу цар. ЦIагIа бу болх нийса вIаштIехьабаккха, школас берагара дIадехар довза деза.

Катя задача деш йоал. Нана, йиIига тIа а этта, тетрадага хьеж. Катяс во яздеш гу цунна. Нанас во язду Iа аьлча, йиIига жоп лу. «Иштта язде яхаш хьех тхона школе. хIаьта хьона-м мича ховр мишта язде деза а». Кате нана школе ца йода дукха ха я, цудухьа цунна хац хьехархочо мишта хьех а. Урокаш во ховш школе йода Катя.

Кате нанас, из школера чу маенге, хIама а дуадий, урокаш Iомае Iохоаю из. ХIама де Iомалургйолаш, иштта кхетайича бакъахьа лерхI цо. Кхыболча даьша-ноанош шоай бераша ханнахьа урокаш Iомае езилга теркал дац. Иде, лайзе, сарахьа кIаьд а деле, деша долалу бераш.

ЦIагIа деша, ловза, болх бе хаьдда ха йолаш хила деза бераш. Школера занятеш яьнначул тIехьа, салейача, урокаш Iомае [illegible]. Шоай бераш деша дагIача сменага хьежжа дийнахьа йола ханаш царна мишта нийсъергья ха йиш я даьй-ноаной, школе хаьттача шоай малагIча хана фу де деза ховргдолаш берий ди нийсде деза. Бер цхьаккха а ца деш, даи нанеи балхара цIабаккхалца удаш, ловзаш лел. Фу де деза тIаккха? Бакъдар аьлча, гIулакх шоай ханнахьа цар де дезар дергдолаш вIаштIехьа даккха хала да, фуннагIа дале а, бераш порядок лелаергйолаш Iомаде деза: урокаш Iомае ха хиннилга дагадохийта деза воккхагIа волча вошас е юшас дале а, е дезала юкъерча воккхагIчо дале а. Цу хьакъехьа даьштеи ноаноштеи доккха гIо де йиш я домоуправленерча новкъостал дара комиссен.

Станока юхxе деррига порядках хилар, ерригa инструменташ, кхы мел эша хIамаш шоай моттиге хилар, чIоагIа лоархIаме долга хов хIара болхлочоа. Бера а иштта партIата, дика, сатем бола болх бе моттиг еза. Цхьабакъда геттар дика хургдар, нагахьа санна бера ший къаьстта истолг даларе. Из ца хилча занятеш нийса вIаштIехьа яха йиш яц яхилга дац из. ЦхьоалагIча классе деша вагIача Гриши болх бе ший истолг дац. Цхьабакъда новкъа хIама хургдоацаш Гриши деша йиш йолаш, вIаштIехьа даьккхад цIагIа. Гриша урокаш Iомае волавелча, деша яха ха йоаца, зIамагIа йола цун юша ара ловза йохийт, теник а сурташ тIадоахка книжка а дале, ловзийг. ЙиIига хов шортига, гIар ца еш ловза езилга. Даь е наьна нанас Гришина истол мукъадоаккх, Гриша, клиенка тIа газет а дилле, [illegible] радио а социйна урокаш Iомае волалу. Хьалхарча деношка, когаш ий тIа Io а ца кхоачаш, хала дар Гришина. Дас Гришица цхьана когашта кIала лоаттае гудирг йир. ХIанз сатем боаца Гриши когаш, сатийна гударга тIа а латт, яздеш новкъа а хилац.

Уж лоадам боаца, атта дIадоахалургдола, берашта болх беча новкъа дола хIамаш кIезига дац. КIаьнк истола дIатIа мишта хайна вагIа хьажа, сердал аьрда оагIорахьа е духхьалара хьатIа хила езилга диц ма далийталаш. КIаьнк урокаш Iомаеш воал, хIаьта цIагIа боккхагIа бараша шоайла чIоагIа гIараш ю. Из вIалла мегаргдолаш дац. Цу гIулакхо берашка урокаш Iомаейтац. Дешархочо яздеча хана, цо яздеча истола тIа баьца дааараш оатташ, машинашца хIамаш тегаш, истол эгаде йиш яц. Радион телевизори соцае еза.

Дуккхача дезалашта юкъе дувц дешаш а дагахьа Iомае езаш а йола урокаш Iомаергья хьалхагIа е йоазув дергда хьалхагIа, яхаш. Нагахьа санна йоазув долалой — наьна мотт болабергба хьалхагIа е арифметика доладергда?

Клава урокаш Iомае хайнай. Йоазон болх хьалхатIа беш оамал я цун, тIаккха паргIатта кушетка тIа а хай, деша а Iомаду из, дагахьа ха дезар а Iомаду цо. Задачаш а примераш а тIехьагIа йича бакъахьа лерхI цо. Уж дерригаш а деш, кIезиг-дукха кIаьдъенначул тIехьагIа, арифметика Iомае йолалу Клава. Шийна Iомадеш халагIа дар хьалхагIа Iомаде йолаяла езар. Цу гIулакхага хьажа декхарийла да да. Дагахьа Iомаде деннар тIехьатеттилга а нийса дац Клави. Грамматика нийсаяздара цхьан правилах йоагIа йоазон упражнени еннаяр цунна. Из упражнени йир цо, шийна еннача правилах массехк гIалат а деш. Нагахьа санна йиIига правила дика Iомаяь яларе, тIаккха балха тIехь гIалаташ хургдацар.

Берий занятешка мишта хьежаргда тхо, тхо хьехархой мичад, школе Iомадаьр а дицденнад тхона, яхаш дувц даьша - ноаноша каст-каста. Бераша фу ду ца хьежача йиш яц, хIара даь-наьна де йиш йолаш а да из. Книжкаши тетрадаши цIена дий йоазув хоза дий, дневника тIа оттаяь отметкаш вIаштIехьайий хьажа йиш я хIара даь-наьна.

Тетрадаш тIа малагIа отметкаш оттаяьй ха а йиш я дукхагIа болча даьшта-ноаношта. Нагахьа санна беро задача дале а, пример яле а, е упражнени яле а харцахьа язйой, нийса язъергйолаш дIахьеха деза. Цхьабараша шоаш нийсду гIалаташ е дIахьувкх мича фу де деза. Из нийса дац. Беро гIалат ше лохаргдолаш, мишта нийса хургда цо уйла ергйолаш хIама де деза.

Заданеш кхоачашъергйолаш берашта новкъостал де деза, царна шоашта заданеш кхоачашъе ца могача хана. Енначул тIех заданеш е мегаргъяц хьехархочунга хаьтта е хьехархочо аьлча мара. Хьехархочо аргда теркам сенна тIабахийта беза, Iомадаь дIадахачох фу шаьрде деза, дешар сов дукха хургдоацаш фу де деза.

К. АСАТУРОВА,
педагогически Iилмай кандидат.
(3 январе арадаьннача «Труд» яхача газета тIера)

Республикерча хьажкIаш лелаеча кагирхой слет

ХьажкIаш хьувкъаярна мехка хьалхара моттиг йоаккхаргья вай

1959 шера 20 январе Грозненча Сталински района Ленина цIерахча культуран Двореце Нохч-ГIалгIай АССР-а хьажкIаш лелаеча кагирхой слет хилар.

Слете доклад йир ССКП Нохч-ГIалгIай обкома секретара нов. **Сагаевс.**

— Вай партен Центральни комитето боккха лоархIам бу хьажкIаш лелаяра гIулакха,—аьлар докладчика.

ХIанз массанена гуш да,—йоах цо дIахо,—хьажкIаш лелаяр шерра доаржадаь хиннадецаре ялатеи, дулхеи, шурийи, кхыйолча продуктайи производство лакхъяра декхар вайга кхоачандулургцахилар.

Дахача шера вай баьча балха лоархIам бе а, дIахо хьажкIаш лелаяра болх тоабергбола наькъаш лаха а партен областной комитето республикера дикагIа бола хьажкIаш лелаераш гулбаьб.

1958 шера вай республико чуийца ялат 1953 шерарчул 2,5-зза дукхагIа да. Дерригача ялата юкъе хьажкIаша лаьца дакъа 31 процент да. Юкъера лаьрхIача хIара гектара тIара 22 центнер хьажкIаш яьннай, хIаьта 1957 шера 9,7 центнер мара яланзар.

1958 шера юкъера лаьрхIача Сунженски районерча колхозашка хIара гектара тIара 37,5 центнер фуал яьха хьажкIаш яьннай, Лермонтовски совхозе — 35,8 центнер, хьажкIий мошa доакъар Шалински районерча совхозашка хIара гектара тIара 626 центнер даьннад, Сунженски районерча колхозашка — 596 центнер.

Селла дика хьажкIаш хьувкхийтара балхаца дакъа лоацаш республикера комсомольцаши, кагирхойи, дешархойи бар.

ВЛКСМ обкомои, юрта боахама Министерствоси кхайкаьчa социалистически яхье дакъа лоацаш 180 комсомольски-кагирхой звенои дешархой производственни бригадеи яр. ХьажкIаш лелае царга дIаденна 7 эзар гектар гаргга лаьтта дар.

ДукхагIа йола комсомольски-кагирхой звенош бIаьсти денз шоаш тIалаьца декхараш кхоачашде къовсам лоаттабе йолаелар. Комсомольцашеи кагирхошеи хьажкIаш дIае лаьрхIача лаьтташ тIа дIайихьа моттигера удобренеш 25 эзар тонн яр. ДукхагIа йолча звеноша агротехнически балхаш нийса чакхдаьхар. Уж доккхий балхаш бахьан долаш юкъера лаьрхIача комсомольски-кагирхой звеноша лелаьча хьажкIий хьувкъар хIара гектара тIара 48—50 центнер хилар, 29 звенон доакъош тIара 70 центнергара 124 центнерга кхаччалца хилар.

Шалински районерча «Джалка» яхача совхоза Зармаев керте волча комсомольски-кагирхой звенос 20 гектарах хIара гектара тIара фуал яьха лаьрхIача 124 центнер хьажкIаш кхе а яь чуийцай. Цу звенос ВЛКСМ обкомеи, юрта боахама Министерствани дIа-юха тела ЦIе байракх кара а эцаш, социалистически яхье хьалхара моттиг яьккхай.

Сунженски районерча «Коммунизмага бода никъ» яхача колхоза Зубкова Надежда керте латтача звенос 40 гектарах хIара гектара тIара 98 центнер хьажкIаш кхе а яь чуийцай. Цу звенос 2-гIа моттиги, дIа-юха тела ЦIе вымпели яьккхай.

КхоалагIа моттиг Советски районерча «Керда вахар» яхача колхоза Долотбаев Шарпуддина звенона еннай. Цу звенос 10 гектарах хIара гектара тIара 97 центнер хьажкIаш чуийцай.

Сунженски районера Карифулинаи, Степановаи, Шалински районера Бочаловаи, Моллаеваи, Урус-Мартановски районера Боприеваи Сомаеваи, Ахматоваи, Дакаеваи керте латтача звеноша шоаш болх баьча лаьтташ тIара хIара гектара тIара 85—98 центнер хьажкIаш чуийцай.

Комсомольцаши, кагирхойи, пионераши, дешархойи хьажкIаш хьукъийтара тIаберзабара болх дика чакхбаккхарах ВЛКСМ Центральни комитето Нохч-ГIалгIай областной комсомольски организацена Ерригсоюзни социалистически яхье кхоалагIа моттиг еннай. Баьча балха иштта боккха лоархIам баро кхы а дикагIа къахьега а хьажкIаш хьувкъийтарна кхы а боккхагIа къовсам лоаттабе а декхар тIадулл комсомольцаштеи кагирхоштеи.

Таханарча слете ца хьоадеш дита йиш яц, — йоах докладчика — хьажкIаш хьувкийтара тIехьа лоаттабаьча къовсаме дешархоша лаьца дакъа.

Сунженски районерча комсомольцашеи дешархошеи 42 гектарах хIара гектара тIара фуал яьха лаьрхIача 95 центнер хьажкIаш чуийцай. Дика толамаш даьхад кхыбараша а.

Комсомольски-кагирхой звенойи дешархой производственни бригадайи болх дика вIашагIбеллар ВЛКСМ Сунженскии, Шалинскии, Ачхой-Мартановскии, Курчалоевскии, Советскии райкомаша.

ДикагIа йолча хьажкIаш лелаеча звеной хьокхамаша гучадоаккх вай массанахьа а хьажкIаш дика хьувкъийта йиш хилар.

Цхьабакъда, республике массанахьа а хьажкIаш лелаяра гIулакх дика латтац.

КIезига хьажкIаш яьннай Урус-Мартановскии, Назрановскии, иштта кхычеи районашка. Цига цу балха йизза уйла тIаяхийтаяц.

ХьажкIаш лелаяра балха тIа доккхий кхоачамбоацараш да вай. Мела доаржаду колхозашеи совхозашеи квадратно-гнездовой хьисапе хьажкIаш дIаер а, кхаш тIара балхаш юртбоахама машинашца дар а, моттигашкарча удобренешца лаьтташ хьаьндар а.

Цудухьа вай лоалахоша — Къилбседа ХIирийи Черсий-Балкхаройи республикашка хIара гектара тIара чуэцачарел шоззанел кIезигагIа чуэц вай хьажкIаш.

Нийса да ала йиш яц цхьаькха а. Гурахьеи бIаьстан юхьеи звенош вIашагIйохк вай, хьажкIаш дIаеи кхееи лаьтташ а лу вай царна, цул тIехьагIа кхыча балхашка ухийт уж.

ДукхагIа йолча районийи, колхозийи, совхозийи, звенойи доккха кхоачамбоацар да хьажкIаш лелаяра агротехника ца Iомаяри, дикагIа болча хьажкIаш лелаерий балха говзал хьаэцарна а из балха юкъеяхьарна а къовсам ца лоаттабари. Кхоачамбоацараш дукха да. Партен райкомашеи комсомола райкомашеи шоай лерттIа болх вIашагIа ца боллари, колхозий а совхозий а партийнии комсомольскии организацеша хьажкIаш лелаяра балхаца дизза дакъа ца лацари, цхьайолча моттигашка хьажкIий бизза лоархIам ца бари бахьан долаш да из.

Новкъостий,—йоах докладчика.— вай юрта боахам дегIабоалабарна ворхI шера йолча йоккхача программо дегаш ураоттадаьд колхозникий а берригача юрташкарча кагирхой а вай мехка шортта юрта боахама продукташ хилийтарна керда толамаш даха. Цу программо доккхий декхараш а оттадаьд вайна хьалхашка.

ДIахо докладчико ворхI шера республике кхоачашде деза юрта боахама продукташ дукхагIа хилийтара декхараш дувц.

1959 шера республике хIара гектара тIара 30—35 центнерал кIезигагIа йоацаш фуал яьха хьажкIаши 500—600 центнер мошa доакъари даккха деза вай — йоах докладчика.

Уж декхараш кхоачашдеш вай цхьадола балхаш даьд. ХьажкIаш дIае 60 эзар гектар лаьтта а къоастадаьд, 15 эзар гектара моттигера минеральни удобренеш а кийчъяьй, хьажкIаш лелае 768 звено вIашагIъеллай, царна юкъе 110 механизированни звено а я, иштта кхыдола балхаш а. Бакъда, уж балхаш кIезига да.

Днепропетровски областерча колхозникий инициатива хьа а ийца, 1959 шера хьажкIий а кхыча ялатий а кхаш тIарча балхашта комплексни механизаци е еза вай. ДикагIа говзал йолча механизаторий звенош вIашагIйохка а еза, царна дикагIа дола лаьтташи, трактораши, юртбоахама машинаши дIа а луш.

Вай декхар да трактораштеи бIаьстан балхашта эшаш йолча юртбоахама кхыча машинаштеи еш йола ремонт XXI съезд хьаелла ди тIакхачалехьа йистеяккхар.

ХIара звено хIанззе ший де дезаш дола агротехнически балхаш ховш а уж чакхдаха гIерташ а хила еза.

Шерра йоаржае еза хьажкIаш лелаеча бригадашта юкъе коммунистически къахьегама бригада аьнна цIи тиллийта бокъо яккхар дукха лелаю социалистически яхь.

Комсомольцашеи, кагирхойи, пионераши, дешархойи, массаза а ховш хила беза хьажкIаш дика хьувкъийтилга шоай гIулакх а Даьхенна хьалхашка шоай декхар а хилар.

Днепропетровски колхозникаша санна хьажкIаш а кхыдола ялаташ а дика хьувкийтарна шерра социалистически яхь йоаржаергья вай. 1959 шера, семилеткан хьалхарча шера, керда толамаш дахарца Даьхе тIадъюгаргья вай!

Доклад чакхъяьнначул тIехьагIа къамаьл де дош делар ВЛКСМ Урус-Мартановски райкома секретара нов. **Сатайкина.**

— Тха районе 1958 шера 18 комсомольски-кагирхой звенос хIара гектара тIа 70—80 центнер хьажкIаш кхее а чуэца а декхараш тIаийцадар, — йоах н. Сатайкина. — Кхаш тIара балхаш агротехнико яххача тайпара чакхдахарца уж декхараш кхоачашдир. Комсомола райкомо хадданза кулгал дир царна юкъе вIашагIъеллача социалистически яхьа.

Бакъда, дукха кхоачамбоацараш да хьажкIаш лелаяра балха тIа. Тха районе хьажкIаш во хьийкъай, аьлар докладчика. Из бакъ да. Уж кхоачамбоацараш дIадаха къовсам болабаьб оаха. Укх шера районе хьажкIаш лелаю 6 механизированни звено болх бе йолаеннай. 12 дешархой производственни бригада а я районе.

1959 шера 112 звенос хьажкIаш лелаеш болх бергба районе. Гектара тIара юкъера лаьрхIача 110 центнер хьажкIаш кхее а чуэца а декхараш тIаийзад цар.

Урус-Мартановски районерча комсомольцийи кагирхойи цIерах Сунженски районера комсомольцаши кагирхойи социалистически яхье бийхар н. Сатайкина.

Цул тIехьагIа къамаьл дир Советски районерча «Керда вахар» яхача колхоза звеньевой волча нов. **Долотбаев** Шарпуддина.

Сурта тIа: Нохч-гIалгIай АССР-а юрта боахама министр нов. Андреев Шалински районерча «Джалка» яхача совхоза звеньевой волча Зармаев Абдул-СаIидага ВЛКСМ обкомеи, Нохч-гIалгIай юрта боахама министерствани дIа-юха тела ЦIе байракх дIалуш воалл.

И. ПЛИЕВА сурт.

— Дахача шера тха звенога хьажкIаш кхее хьаденна 10 гектар лаьтта дар — аьлар цо. — Царех хIара гектара тIара 97 центнер фуал яьха хьажкIаш яьннай.

Укх шера кхы а дикагIа толамаш дахар духьа дерригa хьинар тIадахийта болх беш я тха звено. БIаьсти де дезача балхашта дика кийчо а ергья оаха агротехнико яххача бесса уж чакх а доахаргда.

1959 шера хIара гектара тIара 135 центнер хьажкIаш кхее а чуэца а дош а денна, Шалински районерча «Джалка» яхача совхоза Зармаев керте волча звеноца социалистически яхь лаьцар н. Долотбаевс.

Дагестанерча комсомольцийи кагирхойи цIерах Нохч-ГIалгIай АССР-а комсомольцашкеи кагирхошкеи моаршал делар ВЛКСМ Дагестански АССР-а Баба-юртовски райкома секретара нов. **Касимовс.**

— Дика толамаш даьхад хьажкIаш лелаеча балха тIа Нохч-ГIалгIай республикерча комсомольцашеи кагирхошеи,— йоах н. Касимовс.— Тха комсомольцийи а кагирхой а да дика толамаш. Бакъда, уж кхы а дикагIа хургдар, оаха шугареи оаш тхогареи говзал дIа-юха эцаре.

Дагестана комсомольцийи кагирхойи цIерах Нохч-ГIалгIай республикера комсомольцаши кагирхойи хьажкIаш дикагIа хьувкъийтарна социалистически яхье бийхар н. Касимовс.

Слете къамаьл даьча Ведснски районерча Энгельса цIерахча колхоза председатела н. **Идрисовс** аьлар:

— Тха колхоз лоам чу улл. Лаьтта кIезига да. Цу лаьтто дукхагIа пайда лургболаш къахьега декхарийла да тхо. Укх шера шозза дукхагIа хьажкIаш дIае а уж дикагIа хьувкъийта а лаьрхIад цу колхозо.

Къамаьл де дош эц Урус-Мартановски районерча «Красноармейски» совхоза звеньевая йолча **Боприева** Зималус.

— Аз лоацца дувцаргда шоана,— йоах цо,— тхоай звенос хьажкIаш дика хьувкъийтарна деш дола балхаш. 1958 шу долалуш вIашагIъеллай тха звено. 15 саг вар тхо. ХьажкIаш лелае 60 гектар лаьтта делар тхона. Тхох дукхагIа бараша хьажкIаш лелаяра болх бовзацар, цудухьа хIара гектара тIа 60 центнер хьажкIаш кхее аьнна тIаийца декхар кхоачашдулургдац моттар тхона.

Агрономо доккха новкъостал дир тхона хьажкIаш хьувкъийтара говзал Iомае.

БIаьстан балхашта кийчо е Iай доладелар тхо. Тхоай лаьтта удобренеш а дIайихьар оаха, дIае хьажкIаш а кийчйир. Механизатор а велар тхона. ХьажкIаш дIаювш дакъа а лаьцар оаха.

ХьажкIаш дика тIаяьлар, квадраташ а нийса хилар. Оасар а хьажкIаш нийлхъяр а ханнахь чакхдаьккхар оаха.

Иштта хьинар долаш баьча балхо декхараш тIехкхоачаш дайтар тхога. ХIара гектара тIара 92 центнер фуал яьха хьажкIаш яьлар тха кхай тIара.

ХIанз хьажкIаш дIае лаьтта кийчдеш да тхо. 400 тонн совгIа моттигера удобренеш а дIайихьай оаха кхай тIа, иштта кхыдола балхаш а даьд. Укх шера 60 гектар кхай тIа хIара гектара тIа 100 центнер а кхееш хьажкIаш кхее а чуэца а дош лу оаха,—аьнна, чакхдаьккхар Боприевас ший къамаьл.

Сунженски районерча «Коммунизмага бода никъ» яхача колхоза комсомольски организацен секретара н. **Лавренко** Зинас аьлар:

— ССКП ЦК декабрьски Пленумо дог гIоздаьккха, тха колхозникаша 1959 шера 920 гектар лаьттан тIа хIара гектара тIара фуал яьха лаьрхIача 60 центнер хьажкIаш кхее декхараш тIаийцад. Колхоза 3 комсомольски-кагирхойи 7 механизированнии звенош бIаьстан балхашта кийчо еш я. Еррига хьажкIаш дикагIа долча лаьтта дIаювргья оаха,—аьнна, дош делар н. Лавренкос.

ДIахо къамаьл ду Шалински районерча «Джалка» яхача совхоза звеньевой волча **Зармаев** Iабдул-СаIида.

— Доккхийча толамашца накъа болх вай Даьхен къахьегамхой ССКП XXI-ча съезда — йоах цо. — Съездо дувцаргда вай халкъа вахар дIахо тоадара гIулакхаш.

Парте боккха лоархIам бу хьажкIаш лелаяра. Цудухьа тхоай низи хьинари ца кходеш болх бир оаха хьажкIаш кхееш.

Тха звено соахка март бетта вIашагIъеллай. 12 саг ва тхо. 20 гектар лаьтта дар тхона деннар. ХьажкIаш квадратно-гнездовой хьисапе дIайийра оаха. Доккха новкъостал дир тхона механизатораша. Цар урагIеи пхорагIеи 4 культуваци йир. Кулгашца деш дола балхаш дерригаш оахош дир оаха. ХIара гектара тIара 124 центнер фуал яьха хьажкIаш яьлар оаха леладаьча кхай тIара.

ХIанз бIаьстан балхаш ханнахьа а, агротехнико яххача тайпара а чакхдаха кийчо еш я тха звено. Удобренеш а дIайихьай оаха кхай тIа, кхо а кийчдаьд, дIаювргйола хьажкIаш а кийчъяьй.

Укх шера 25 гектар кхай тIа хIара гектара тIа 200 центнер томараш тIехь хьажкIаш кхее декхараш тIаэц тха звенос,—йоах Зармаевс ший къамаьл чакхдоалаш,— Уж декхараш кхоачашде слета дош а лу оаха.

1957 шера аьха кийчдир оаха хьажкIаш дIаювргйола лаьтта,—аьлар Ачхой-Мартановски районерча Лермонтовски совхоза 1-ча отделенен управляющи волча н. **Кулиниченкос.** — ХьажкIаш квадратно-гнездовой хьисапе дIайийра.

1959 шера 400 гектара тIа хIара гектара тIа 100 центнер кхееш, хьажкIаш кхее а чуэца а совхоза 1-ча отделене болхлой цIерах дош а денна, Шалински районерча «Джалка» яхача совхоза 2-гIа отделени социалистически яхье йийхар н. Кулиниченкос.

Къамаьл ду Сунженски районерча Нестеровски юкъерча школан дешархой производственни бригадан бригадир йолча 10-ча классерча дешархочо Янчевская Алевтинас.

Шоай бригадо дахача шера баь болх а, цу балха хинна кхоачамбоацараш а дувц къоначa бригадиро. Царех керттерадар тоъал техника ца хилар дар.

1959 шера кхы а доккхагIа толамаш доахаргда оаха, аьлар цо.

— Вай къахьегамца сага сих дулхи, шуреи, даьттеи даккхарна США-на сихагIа тIехьакхе Даьхенна новкъостал дергда вай,— аьлар Янчевскаяс ше къамаьл даь йоалаш.

— 1958 шера тха районерча колхозий кхаш тIа болх беш 1000 совгIа комсомольцаши кагирхойи бар,— аьлар ВЛКСМ Курчалоевски райкома секретара н. **Бакаровс.** — Цар новкъостал дир хьажкIаш хьувкъийтарна районо тIаийца декхараш тIехкхоачашде.

Районе юкъера лаьрхIача хIара гектара тIара 27 центнер хьажкIаш яьннай, царех кагирхоша леладаьча кхаш тIара хIара гектара тIара 58 центнер яьннай.

ХIанз 25 комсомольски-кагирхой звено я районе, царна хьажкIаш лелае лаьтташ деннад. Звенош бIаьстенна кийчо еш я.

1959 шера кхы а доккхагIа толамаш доахаргда Курчалоевски районерча комсомольцашеи кагирхошеи, — аьлар н. Бакаровс.

ХьажкIаш лелаяра балхацара кхоачамбоацараши уж дIадахарна де деза гIулакхаши кхы а дикагIа хьажкIаш хьувкъийтарна республиканна хьалхашка латта декхараши дувцаш къамаьлаш дир ВЛКСМ Нохч-ГIалгIай обкома секретара нов. **Чагаевси,** Нохч-ГIалгIай юрта боахама Министра нов. **Андреевси,** ССКП Ножай-Юртовски райкома секретара нов. **Мамакаевси** иштта кхыбарашеи.

Слет чакхйоалаш къамаьл дир ССКП Нох-ГIалгIай обкома хьалхарча секретара нов. **Трофимовс.**

— Укхаза къамаьлаш даьраша, шоай балхаш а дийцар, укх шера кхоачашде доккхий декхараш тIа а ийцар,—аьлар цо.— Дика къамаьлаш дар цар даьраш. Цхьабакъда, дикагIа йолча звеноша хьажкIаш лелаю лаьтташ кIезига да. Слете дакъа лоацарий а вай массане а декхар да дикагIа болча хьажкIаш лелаерашта берригаш тIехьакхебе. ХIара звено, хIара механизатор укхаза дийцача тайпара дика хьажкIаш хьувкъийташ хила веза.

Къамаьлаш даьраша шоаш декхараш тIаийдеш, мошa доакъар хьоадanзар, йоах нов. Трофимовс дIахо.— Хьайбаех боала пайда лакхбарна из доакъар эш. Фуал яьхача хьажкIех тарра мошa доакъар а дикагIа хьувкъийта къовсам лоаттабе беза вай. Из боккха экономически лоархIам болаш да.

ХьажкIаш дика хьувкъийтарна кхоачашданза дарйдоацача гIулакхех лаьрхIар нов. Трофимовс механизированни звенош вIашагIйохкар. Цу звеноша хьажкIаш лелаярга дIабодамах лохбу. Еррига хьажкIаш квадратно-гнездовой хьисапе дIае еза. Лоам, квадратно-гнездовой сеялка лелалургйоацача, кулгашца бе беза из болх. Механизатораш хьалххе Iомабаь кийча а, квадраташ нийса хург хиларах тийша а хила беза.

Цхьан хьажкIашца доахан кхаба йиш яц вай, йоах новч Трофимовс, Белкови баьца дaараш деза царна. ДикагIа йолча колхозаша массехк шу хьалха хьажкIашца соя дIае йолаяьй. Квадратно-гнездовой хьисапе цхьатарра дIаюв уж шаккха культура. Сеялкан цхьан баллона чу хьажкIаш йоах, шоллагIча балона чу соя йохк, тIаккха кхоалагIчун чу хьажкIаши, йиълагIчун чу — юха а сояи. Кхай тIа хьажкIийи сояи мутIаш хул. Дуккха дика мошa доакъар хул цунах. ДIае соя вайга йолаш а я, из керда гIулакх вай дIадоладе а деза.

Массехк ди хьалха Рязански колхозникий Кхайкарал дар газеташ тIа. Рязанцаша цхьан шера диазза дукхагIа дулх даккха декхараш тIаийцад. Дулх даккхар дуккха лакхде йиш я вай а.

Из дулургда сихха дегIадоагIа хьайбаши, коа тIара оалхазараши, хьакхарчи, кроликаши лелаярца. 1959 шера дулх даккхар шозза лакхдулургда вайга. Цудухьа, шоана, хьажкIаш лелаерашта, хьалхашка доккхий декхараш латт — дукхагIа доакъар хилийта деза оаш.

Вай дикагIа болча хьажкIаш лелаерашеи, климат а лаьтта а дика хиларои хьахьокх вай республике юкъера лаьрхIача хIара гектара тIара 50 центнерал кIезигагIа йоацаш фуал яха хьажкIаши 500 центнерал кIезигагIа доацаш хьажкIий мошa доакъари даккха йиш хилар.

Из декхар кхоачашде къовсам лоаттабе беза вай. Из кхоачашдарца хьажкIаш хьувкъийтара балха мехка хьалхара моттиг йоаккхаргья вай.

Нохч-ГIалгIай мехкарча берригача комсомольцашка, къонача колхозникашка, совхозий болхлошка, механизаторашка, юрта боахама берригача къахьегамхошка хьажкIаш лелаеча кагирхой республикански слете хиннараша даь

КХАЙКАРАЛ

Дукха деза новкъостий!

ССКП XXI-гIа съезд хьаелла ворхI ди мара дисадац. ССКП XXI-ча съезда — коммунизм хьалъерий съезда вай мохк накъа бода халкъа боахама дерригa доакъош, Iилма, культура дегIайоалаеш белгалдаьнна дика толамаш дахарца. Советски халкъо тIагIертта къахьегар бахьан долаш цIаккха ца хиннача тайпара лакхъеннай промышленность, юрта боахам, къахьегамхой материальни вахара хьал.

Партеси правительствоси де увттаду исторически гIулакхаш кхоачашдеча сийдола дакъа лоац Нохч-ГIалгIай мехкарча къахьегамхоша а.

Партийни организацеша хьалхле а лелаеш, дIахо а юрта боахам лакхбеча лоархIам болаш толамаш даьхад республикерча колхозникаша, совхозий а РТС-ий а болхлоша, юрта боахама специалисташа. ДIадахача шера республикерча къахьегамхоша пачхьалкхенна ялат, кхыйола лаьттанцара а хьайбаех а йоаха продукташ дIаялареи уж йохкареи шоай декхараш кхоачаш а дир, юртбоахама культураш йоахилга чехкка лакхдарна эша дика лард а еллар.

ССКП ЦК-а декабрьски Пленумо белгалдаьккхад, хьажкIаш дукхагIа ца ебайича, уж чIоагIагIа ца хьувкъийтача, дулх доаккхилга лакхде йиш ца хилар.

Мехка чухь дIадувча ялаташта юкъе хьажкIаша 40—45 процент лоацаргдолаш, хIара гектара тIара ялата лаьрхIа 30 центнери мошa доакъарийна лаьрхIа 500—600 центнери хургйолаш хьажкIаш ебае декхар оттадаьд цу Пленумо.

Дукха деза новкъостий!

1958 шера вай республике хьажкIаш хьувкъийта оттаьча яхье дакъа лоацаш хилар 180 комсомольцийкагирхой звенои 7 дешархой производственни бригадеи. 7000 гектар гаргга долча лаьтта ялат лаьрхIа юкъера аьлча цхьан гектара тIара 48—50 центнер хьажкIаш яьхар цар, хIаьта 29 звенос юкъера лаьрхIача хIара гектара тIара 70 центнергара 124 центнерга кхаччалца хьажкIаш—ялат даьккхар. Республикерча хьажкIаш лелаеча кагирхоша хьажкIаш дика хьувкъийта аьнна оттаьча юртарча кагирхой Ерригсоюзни яхье кхоалагIа моттиг лаьцар.

ССКП XXI-гIа съезд хьаелла ди гарга эттача хана, тхо кхайк шуга, новкъостий республикера комсомольцаш, къона колхозникаш, совхозий болхлой, механизатораш, юрта боахама берригa болхлой, ялата а мошача доакъарийна а лаьрхIа хьажкIаш дика хьувкъийта аьнна оттаяьча Ерригсоюзни социалистически яхье, цаI санна, дерригаш а юкъе дахеи 1959 шера

лоамашта юхерчеи хий дехкачеи моттигашка гектара гIара ялата лаьрхIа 60—70 центнери мошача доакъарийна лаьрхIа 700—800 центнери хьажкIаш яха, хIаьта кхыча районашка гектара тIара ялата лаьрхIа 40—45 центнери мошача доакъарийна лаьрхIа 500—600 центнери яккха,

колхозашкеи совхозашкеи, эггара кIезигагIа къахьегам дIа а бохийташ, хьажкIаш кхее эша комплексни механизацен агрегаташ вIаштIехьа яхара болам шерра боаржабе, комплексни агригаташца болх бе дикагIа бола, дукха говзалаш йоахка трактористаш бахийта, 1 феврале тIакхачалехьа цу агрегаташца эша трактораши юртбоахама машинаши кийчъе аьнна оттадаь декхараш кхоачашдара тIехьа къовсам лоаттабе тIахьехаш.

Кагирхой комплексни агрегаташ, бригадаш, звенош агротехникан дерригa гIулакхаш хьокхаме гойташ хила декхарийла я.

Звенорча хIара сага квадратно-гнездови хьисапе хьажкIаш дIае а тIехьа тIайоагIача хана хьажкIашта гIулакх дари уж чуэцари машинашца леладе а йиш хургйолаш хIама дергда вай.

ХьажкIаш дIаювча лаьттан хIара гектара тIа 8—10 тонн керда кхо дулларгда вай.

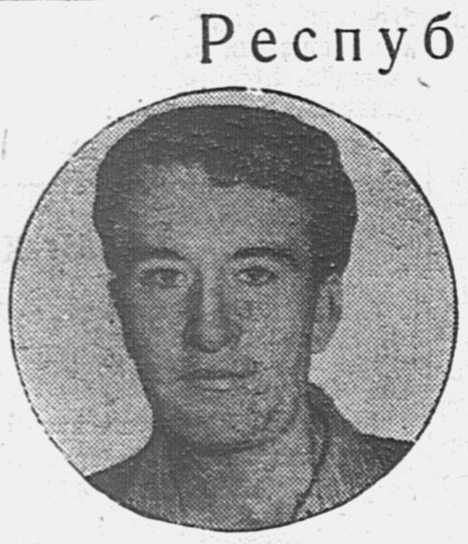
Тхо, хьажкIаш лелаеча кагирхой республикански слете хиннараш дизза тешаш да, бокъонца йола яхь дIа а йолаяь, республикерча кагирхоша хьажкIаш кхы а чIоагIагIа хьувкъийтаргхиларахи цунца ССКП ЦК-а декабрьски Пленумо оттадаь декхараш ханал хьалха кхоачашде новкъостал дергхиларахи.

Коммунистически къахьегама бригадийи звенойи сийдола цIи лелае йиш хургйолаш болх бергба вай!

Республикан хьажкIаш лелаеча кагирхой слете хиннараш

Боприева Зималу — Урус-Мартановски районерча «Красноармейски» совхоза звеньевая.

Гришин Юрий — Грозненски районерча Первомайски юкъерча школан дешархой производственни бригадан бригадир вола 10-ча классера дешархо.

Анзорова Зулай — Урус-Мартановски районерча «Горец» яхача совхоза комсомольско-кагирхой звенон член.

Ефремов Иван — Грозненски шуй совхоза тракторист.

Янчевская Алевтина — Сунженски районерча Нестеровски юкъерча школан дешархой производственни бригадан бригадир йола 10-ча классера дешархо.

Долотбаев Шарпудин — Советски районерча «Керда вахар» яхача колхоза звеньевой.

Лавренко Зина — Сунженски районерча, Коммунизмага бода никъ яхача колхоза комсомольски организацен секретарь.

Доазол дехьара

А. И. Микоян Дане хилар

Копенгаген, 23 январе (ТАСС). Селхан США-ра Москве цIавоагIаш Копенгагене сецаь СССР-а Министрий Совета Председатела Хьалхара заместитель А. И. Микоян Даненеи СССР-аи юкъера гIулакхаш тоадара датски Обществос цун сийна IуIрийна кийчдаь хIама даа хьийха хилар.

ХIама дуача хилар кхыча мехкашцарча гIулакхий министр И. О. Краг, просвещенен министр И. Иоргенсен, портфель йоаца министр Старке, Даненеи СССР-аи юкъера гIулакхаш тоадара датски Обществон членаш, цу Обществон председатель Копенгагенски университета профессор И. Иоргенсен керте а волаш, хIаьта иштта Дане хIанзарчоа СССР-а посола когаметта вола Ф. А. Михайлов.

Профессора И. Иоргенсена, А. И. Микояна, И. О. Крага къамаьлаш а деш, безаме чакхдаьлар хIама дуилга.

IуIрийна хIама диаьчул тIехьагIа А. И. Микоян «Бурмейстер ог вайн» яхача кемаш деча верфа предприятешка хьожаш хилар. А. И. Микояна накъа баьхка хилар верфа кертера директор Мунк, верфа директор Барфоед, цун инженерно-технически болхлой, профсоюзни организацен болхлойи викалаши. А. И. Микоян хьежар верфа дизельни мотораш деча заводага, цун болхлошца къамаьл а дир цо. Завода болхлоша А. И. Микоянага аьлар советски къахьегамхошка тхогара моаршал ле а, хIаьта дерригача дунен тIа машар хургхиларах гешам а белар.

Верфа кертерча директора Мунка дийцар, верфь дегIаярах а Советски арахьарча торговлен организацешца цо леладеча гIулакххех а. Верфо деш арадоахача кемайи кемай — дизельни моделаш а гайтар цо А. И. Микоянага.

Верфе варах А. И. Микояна баркал а аьнна, Мунка аьлар:

— Дукха ха я оаха советски торговлен организацешца гIулакхаш леладу, 1933 шера денз 25 кема дьд оаха Советски Союза. Советски арахьарча торговлен организацешцара шоай гIулакхаш дика латташ хиларах раьза волаш дийцар цо.

Ше къамаьл деш А. И. Микояна аьлар:

— «Бурмейстер ог вайн» яхача верфа кертерча директора даьча къамаьлага чIоагIа раьза волаш ладийгIар аз. Советски Союзе шун верфь йовз дика поставщик а ше дергда аьннар мадоагIара а ханнахьа а из кхоачащдеш хиларца, аьлар А. И. Микояна. ВIаши халахетар ца доалаш дегIадаьхкад вайна юкъера гIулакхаш. Цар хьахьувкх социалистически организацештеи капиталистически фирмаштеи юкъера гIулакхаш дика а пайдане а леладе йиш хилар. Уж гIулакхаш латт вIаши довзаш, тешаш, эхь-эздел долаш хиларах. Къаьнарча эрсий купецех йоахар «Iеха ца вой котваргвац хьо» яхаш ба цар лаьца никъ. Иштта бац оаха лаьца никъ а шун фирман никъ а. Шин верфанеи советски торгови организацештеи юкъе латтача гIулакхаша хьахьокх тайп-тайпара системаш йола мехкаш машаре даха йиш хилар, аьлар А. И. Микояна.

Данен Премьер-министрца Х. К. Хансенца А. И. Микояна даь къамаьл

КОПЕНГАГЕН, 22 январе. (ТАСС) США-ра Москве цIавоагIаш Копенгагене СССР-а Министрий Совета Председатела Хьалхара заместитель А. И. Микоян Премьер-министра Х. К. Хансена ше волча хьийха а хилар, цунца къамаьл а хилар цун.

Къамаьл деча бар Данен кхыча мехкашцарча гIулакхий министр Отто Краг, МИД-а генеральни секретарь Свеннингсн, Дане хIанзарчоа СССР-а посола когаметта вола Ф. А. Михайлов.

А. И. Микоян Москве цIавар

23 январе «ТУ-104» яхача самолетаца Американ ВIашагIкхийттача Штаташка хинна Москве цIабаьхкар СССР-а Министрий Совета Председатела Хьалхара заместитель А. И. Микояни цунца хиннараши.

Германски Демократически Республикан столице Берлине наха чуIе цIенош хьалдара болх чIоагIа сихбеннаб. Йоккхийча блокех цIенош хьалдара методаца леладу наха чуIе деча цIеной керда кварталаш хьалъелга.

Сурта тIа: Обершеневайде яхача районе Ваттштрассе яхача улица тIа цIенош хьалдеш йола моттиг. Укх шера укхаза 200 гаргга керда квартираш хьалъяьй.

Центральбильда сурт.

Доккха китайски канал юхаметтаоттадеш тоадар

ПЕКИН, 22 январе. (ТАСС). XIII бIаьшере Китайн къулбехьеи къилбседеи вIаши йийза хиннача Доккхача канала берда йистошка гидротехнически балхаш доладаьд. Цунца де лаьрхIар юхаметтаоттадарал совгIа, 1700 километр дIоахал дола из канал дуккха а мухьаш тIадола кемаш леларгдолаш а кхашка тешшаме хий дехка йиш хургйолаш а тоаделга да.

Юххьанца оттадаьдар дерригa балхаш 1967 шерага кхоачаш йисте даха, аьнна дар, хIаьта хIанз цунна юхе уххача районашкарча къахьегамхоша дIадоладарца балхаш йистедаха лаьрхIа ха шозза лоацъяьй. ХIанзара пятилетка йистейоалаш, хетаргахьа хьалхагIа а, Пекинаи Ханьчжоуи юкъе кемаши шоаш лела баржаши леларгда. Уж чуаха йиш йолаш хургда Хуанхэ а Янцзы а долаш, канал чакхдоалаш мел долча хиш тIарча порташка.

Республикан къилбседа-малхбоалеи къулбехьа-малхбузеи гидротехнически балхаш даь даьлча цар таро хургъя Амура тIа лела а Нинбо яхача городе Iоъаха а.

Деха лаьтта канал шердеш а цIендеш а, балхаш деш ба Цзянсу, Шаньдун, Хэбэй, Чжэцзян яхача провинцей массехк бIаьш эзараш ахархой. Эггара готтагIа долча 15 метр хиннача 45 метрга кхоачаш шерду из, шлюзаш хьалъю, хIаьта Цзянсу яхача хин къилбседе Уханьски тIий даьраша, ши берд эзар метр дIаьха долча тIийца вIаши буввзаш латт.

Пекин-Ханькоусски хин никъ тIа еррига а хьалъергья додача хи тIарча хьисапера ткъаьннел тIех порташ, уж жал шлюзаш, кховзткъа тIийи переправаши.

Адамаш хIалакде гIерта Iилманхой

ЛОНДОН. 22 январе. (ТАСС). ТIема Iунал де оттадаь дола, малхбузехьарча мехкашкара Iилма, нах хIалак бергбола керда дохьажаш кийчдеш да. «Ньюс кроникл» яхача газета Iилман обозревателa беча хоамах английски микробиологически тохкама центреи химически тIема экспериментальни станцеи болх беш болча Iилмахоша ботулизм (дуача хIамах дохьаж тохар) яха лазар хулийташ дола дохьаж кийчдаьд. Цу дохьажа массехк тIадамо цхьа миллион совгIа саг вуврги. яхаш дувц. Обозревателa яхачох, цу тайпарча микробий герако лаьттан тIа мел дола адамаши са мел доалла хIамеи дургда.

Бакъда цунах кхоачам беш бац Iилманцара цIиймергаш. Обозревателa язду «Iилманхой 40-не совгIа тайп-тайпара микробаш — полиомиэлитни вирусаш, халераи, тифеи микробаш, иштта нерваш телхаеш йола газаш, кийчъе къахьегаш ба», яхаш.

Малхбузерча Германе форда-тIема флот юхаьIашагIдоллар

Бонн, 23 январе. (ТАСС). «Дейчланд-унион — динст»яхача ХДС ХСС-а пресс -бюллетена тIа язду, Малх бузерча Германе форда тIема флот вIашагIтохара хьалхара этап йисте яьннай, яхаш. Пресс-бюллетено яхачох, хIанз ФГР форда тIема флоте 107 тIема кема да.

Пресс — бюллетено мукарло ду, Малхбузерча Германера форда тIема флот вIашагIдолаш, цу флота тIемахой Iомабеш, кемаши форда тIема техникеи луш а США-с, Англес, Францес новкъостал ду, яхаш.

Къахьегамцара безам

Школашка деша багIараш физически къахьегаш а массадола тайпа балхаш деш а хила беза. Из гувцаш да «Школан вахарцара бувзам чIоагIбарахи дIахо а мехкара халкъа дешара система дегIайоалаярахи дола Закон». Бокъонца йола къахьегама школа хила еза вай школах. Ше къа а хьегаш, бовза беза къахьегам.

Нагахьа санна мастерске берашка пайда баргбоаца болх байте, из болх кастта кIордабергба царна, хIаьта пайдан болх цар бой, къахьегама безам тIагIоргба берий. Масала, школан инвентарь тоаяр, детсадашта эша мебель яр и. кх. д. а.

Общественно-пайданерча къахьегама хьокхамера бригадаш я № 51 йолча юкъерча школан дешархой бригадаш.

Города Прокопьевска № 18 йолча школерча дешархой бригадий балха опыт шоаш Iомайича, из опыт хьаэца а общественo-пайданера къахьега а чIоагIдир цар.

Школан ВЛКСМ-а комитета, учкома, пионерски дружинан совета цхьана яьча заседане соцам бир, политехнически дешар Iомадарна эша мастерски шоай кулгашца хьалъе аьнна.

Бераштa хьалхашка дуккха ца кхеташ дола дешаш айттар. Бакъда, боаккхагIа болча новкъосташа гIо дир царна.

Школан мастерски еш де деза балхаш дар: 128 куб. м. лаьттанцара болх бар, 108 погонни метр арматура кийчъяр, 158 куб. м. бетон еттар, щиташ, гIайбаш, сарпалаш кийчъяр, 62000 кирпишк йода пенаш деттар. Бакъда, цу балхаша кхераданазр бераш. Де лаьрхIар кхоачашдир цар.

Школан директорцеи хьехархошцеи дага а даьнна, мастерски хьалъе йолайир цар. Барт болаш къахьегар бераша шоай мастерски хьалъеш, цар доккхал дора шоаш болх беш хьахулачох. Къахьегама тIа-тIа а дукхагIа безам тIабодар берий, коллективизм дегIайоагIар, шоаш доладаьр бехктокхаме гIулакх хилар кхетадайтар царга.

ХIанз мастерски дика яь йисте яьннай. Мастерске чу я столярнии слесарнии классаш, автокласс, гараж, инструменташ лелаю кхо цIа. Мастерске чу оттае металлахи дахчахи хIамаш ю станокаш, фоттан хьокха станок, инструменташ иръю электрически чарх, иштта кхы хIамаш а йийцай.

Дерригаш а хIана дац аьнна боахама балхаш шоаш ду бераша. ХIанз парташ, истолаш, диванаш, гIандаш ду цар, ше къаьстта йола кабинеташ кийчъю.

Кирпишкий заводе болх баь, металлом гулдаь, совхозашка оасар деча, баьца даараши ялати чуэцача болх баь, 11000 сом ахча даькхар дешархоша.

Дукха ха йоаццаш балха тIехьа шоаш кходаьча ахчах школан 20 шу дуза ди белгалдоаккхаш цар ийцар фортепианои магнитофони.

51 школан дешархоша дуккха даьд пайданера балхаш, дувца дукха долаш а царгара Iомаде хIама долаш а ба уж.

Политехнически дешар Iомаде эша материальни база юллаш шоаш доаха толамаш № 51 йолча школан дешархоша хетаду ССКП XXI съезда, коммунистически хьисапе деша а, болх бе а, даха а чIоагIо ю оаха, йоах цар.

ИВАНОВ,
ВЛКСМ-а г. Грознен Орджоникидзевски райкома секретарь.

Нохчехи гIалгIаехи бола болхой кийчбар

Укх тIеххьарча хана вай городерча нефтеперерабатывающи заводашка болх бе баьхкаб дуккха бола нохчийи гIалгIайи. Царех дукххагIа бараш специальность йолаш бац, дукха ба шоай говзал лакхъе езаш а.

ХIанз массайолча нефтеперерабатывающи заводашка чIоагIа теркам тIабахийташ нохчехи гIалгIаехи болча наха говзалаш Iомаяра а, хIаьта иштта йолаш йола говзал лакхъяра а.

Дукха болча нохчашеи гIалгIашеи укх тIеххьарча хана производстве говзалаш Iомаяьй. Новогрозненски нефтеперерабатывающи заводе тайп-тайпара балхаш деш хиннача Лорсанов Ширване оператора говзал Iомаяьй. Нохчий зIамигача саго балха говзал Iомаеш доккха новкъостал дир каталитически установкан начальника нов. Чирковс. Ший боккхача балха опыт йовзийтар цо къонача болхлочунга.

Новогрозненски нефтеперерабатывающи завода массехк болхло: Купчиев Ярош, Исмаилов Махьмад, Исаев Iаддарахьман, Исаевар Роза, Асма, Зота, Базуркиев Ширван, кхыбараш а штукатура, моляра, плотника болх Iомабе раьза хилар. Кастта заводе цу балхашта Iомабергболаш ба уж.

Грозненски орден лелаеча нефтеперерабатывающи заводе оператора помощник вола Эльмурзаев С., Дудаев С., слесарь Хатуев А. производстве болх бешшехьа а производственно-технически курсашка деша багIа.

Грозненски нефтеперерабатывающи завода электросварщика Исмаилов Рамзана, НГНПЗ-а электромонтера Читаевс дика чакхъяьхар нефтеперерабатывающи промышленноста Управленен дешара-курсовой комбинате говзал лакхъяра курсаш, шоай гIулакх дика довзаш бола специалисташ а хилар царех.

И. СЕНЧЕНКО,
Нефтеперерабатывающи промышленноста Управленен дешара-курсовой комбината директор.

Наьха унахцIено лораяр лоархIаме гIулакх да

Грознерча машин-наькъа станцен болхлой унахцIено лораяра гIулакх деш я пос. Черноречье йистте улла больница. Цу чу хирургически отделене болх беш йола лор — гиникoлог Чернявская Зинаида Николаевна дика йовзаш я Грознерча машин-наькъа станцен болхлошта.

Пхийтта шера ца хаддаш гениколога болх беш йолча лора практика тIехдика хиларал совгIа, больницен кулгалхошеи из хьожаш болча унахошеи чIоагIа сийду цун.

Ший балха ди йисте даьлча цун хьисап ца деш, больнице цамогаш болча наха кхоачамбалла гIулакх ца деш цIа яха са тец Зинаида Николаевна. Сона чIоагIа къахет цамогаш болча нахах. Цар лазар гаьна ца доалийташ мамогга сихагI цар унахцIено лораяра тIехь дукхагIа къовсам лоаттабе беза, йоах Чернявскаяс.

Даьхе лораеш немций фашисташта духьал лоаттабьча тIем тешаме лорий гIулакх деш хиларах «ЦIе седкъа» яха ордени дуккха медалаши еннай цунна совгIата. Цига яьккхача хано кхы а говзали балха опыти лакхъеш толамгара толамта аха Iомаьча Чернявскаяна хIанз, дерригa советски халкъ чехкагIа Коммунизмага кхачара гIулакха коммунистически къахьегаш долча хана, кIаьдъялари салаIари фуд хац.

Больницерча машин-наькъа проводника Буханцева Марияс, переезда дежурнес Гультяева Антонинас, машин-наькъа ОРС-а маькх еча цхьоагIча пекарнен болхлочо Мерзаева Рахьимата цIен нанас Лапшинас, иштта дуккханеша а чIоагIа баркал оал Зинаидайна.

— Еррал ха дунен тIа йоаккхаш се яхаргья моттацар сона,— йоах цIена нанас Лапшинас,—цхьабакъда, бокъонца тоаяларга ластталца йолча хана дийнахь а бус а сога хьожаш хулар Зинаида Николаевна. КIиранденах а балха ди хулар цун.

Иштта дика сий деш ва больницера лор-физиотерапевт, 75 шу долаш вола воккха саг Ткачев Иван Панфиловичи Чернявская Зинаида йолча отделенера сестра Мкартычева Аллеи. ЦIенача дег тIара баркал оал халкъо тIехдикача медицина болхлошта-лорашта, селла дикеи лаьрххIаи цар бахача наьха унахцIено лораярах.

А. ДОДОВ.

ЛОРИЙ ХЬЕХАМ

Туберкулез хиннача наха гIулакх дар

Туберкулез хинна саг уллача моттиге эшаш дола санитарно - гигиенически тIулакх леладар чIоагIа лоархIаме да кхыбола дезалхой, къаьстта бераш, цамогаш ца хилийтарна.

Из лазар дезалхошта дIа ца даларна эггара хьалха дедезачарех да унахо къаьсттача цIагIа улавар. Цхьабакъда, унахо къаьсттача цIагIа уллаш хиларах-м лазар дIа-юха ца далара тешам бац. Нагахьа санна унахочо ше волча бер хулийте е цунна гIулакх деш бола нах шоаш лора ца лойя хьадала йиш я цунгара лазар. Цу гIулакхашка хьожаш хила еза участкови лор.

Нагахьа санна туберкулез долча сага къаьстта цIа дала йиш еце, цунна цхьа моттиг къоастае еза, цун къаьстта ший болча маьнгена духьал цхьа хIама а элла. Унахочун маьнги пена 0,5 метр гаьна хила беза, хIаьта вокха маьнгеел 1—2 метр гаьна хила а беза, бийсан унахо кхайкавича шодаш могаш волча сага тIа кхоачаргйоацаш.

ЧIоагIа лоархIаме да унахочун тугаца леладе деза гIулакхаш а. Ура лела могаш болча унахоша киса ехка тугашкхувсаргаш лелае еза. Нагахьа санна унахо лела могаш веце, цунна къаьстта тугаш кхувса пхьегIа (кад, ей) хила еза. Из пхьегIа сир даьккха хилча дикагIа да. Унахочоа юххе, гIанда тIа лоаттае еза из пхьегIа. Тугаш кхувса пхьегIа кхоалагIа дакъа хиллал 5 процент йолча хлорамина раствор чуйолаш хила еза, хIаьта 2 процент йолча содан раствораца ханханнахьа кхехкае а еза. (ПхьегIа чура тугаш дIадахар а, из цIенъяр а, юллилга а унахочо ше де деза. Нагахьа унахо ше из де могаш веце къаьстта цун гIулакхдеча саго де деза из, цхьабакъда цул тIехьагIа хлоркаца ший кулгаш дила деза цо). Канализаци йолча моттигашка тугаш хьаштагIа чу кховса деза, хьалхагIа цар химически дезинфекци а яь. Канализаци йоацача моттиге тугаш хьаштагIа чу кховса деза, хьалхе кхыдола хьайбаш тIакхоачаргдоацаш лаьтта тIа а хьекха.

Унахо уллача цIагIа хиланза яргйоаца хIамаш мара ца хилча бакъахьа я. Ужаш а цIенъеи йилеи хала доаца хIамаш хила а еза. Масала, кIувсаш цу цIагIа ца хилча бакъахьа да: уж цIенде хала да.

Унахочун барзкъаши кыйола хIамаши къаьстта лелае а йитта а еза. ЦIагIара дом тIаьдача гермеца дIабаккха беза. Мамогга кIезигагIа хилийта деза мозий.

Унахочун къаьстта ший хила еза хIама юаш а чай молаш а йола пхьегIаш, ший къаьстта хила деза цун, сапеи. цераги цIенъю щеткеи порошоки. Унахочо хIама дуаш йола пхьегIаш къаьстта лелае а еза, 15 минута 2 процента йолча содан растворе хьекхае еза. Цул тIехьагIа ужаш йила а еза, хIаьта къаьстта царна леладеш дола гата а хьекха йокъае а еза. ПхьегIаши, гатеи, цергаш цIенъю щеткеи, порошоки, сапеи леладеш къаьстта шкафилг хила еза унахочун.

Уж дерригa гIулакхаш мишта лел хьажа декхарийла я диспансерера сестра.

В. И. ФРЕЙЛИХ,
туберкулезни диспансера лор.

Бакура хьаьший

ТIехь-тIехьагIа чIоагIлуш доагIа Советски мехкарча къамий доттагIал. Укх деношка Нохч-ГIалгIай столицера кагирхой болча баьхкаб Бакурча Вано Стуруа цIерахча нефтеперерабатывающи заводера къона болхлойи, гIулакхера бараши. Беррига 22 саг ва уж. Дика производственникаш хинна ца Iеш, художественни самодеятельносте хьинаре дакъа лоацаш а ба уж.

Эггара хьалха Грозненски крекинг-заводе баха, цигарча катирхой вахар, гIулакхаш довзаш хилар хьаьший. Дукха езаелар царна, дикача техникаца тоаяь йола из йоккха завод. Цу завода общежите а хилар уж.

Общежитерча болхлошта сакъердаме концерт оттадир хьаьшаша. Къаьстта зрителаш раьза хилар нохчий меттел «Нохчий вальс» яха илли даьккхача Бакура енача йоIа — Ибрагимова Кларана. Концерт йисте даьлча крекинг-завода болхлоша бакинцашта шоай завода хетадаь дола альбом делар.

ШоллагIча дийнахьа город Грозне революционни тIемаш хинначеи, культуран учреждененшкеи хьожаш хилар хьаьший.

«Красный молот» яхача заводе, нефтяной промышленноста низ бола машинаш хьаеча а хилар бакинцаш.

Бакинцаш вайцига бахкар — нохч-гIалгIайи азербайджанийи къамашта юкъера доттагIал чIоагIдалар да.

Я. БЕРГЕР.

Колхоза керда газет дергда

Грозненски района «Аргун» яхача колхоза правленеси партийни организацеси арахийцай «Коммунизмага гIо» яхача газета хьалхара номер.

Газета хьалхарча номера тIа кепа теха да ССКП Грозненски райкомеи, «Заветы Ильича» яхача газета редакцеси колхоза газета редакцега дахьийта моаршал.

Хьалхарча оагIо тIа яздаь да колхоза баьца даарий 1-ча бригадан къахьегамхоша 1959-ча шера тIаийца декхараш.

«ССКП XXI-ча съезда баха мабоаггIар накъа бахар» яхаш керте яздаьча статья тIа дувц «Аргун» яхача колхоза къахьегамхоша 1958-ча шера даьха толамаш а 1959-ча шерара декхараш а.

«Мала ва тахан хьалха» яхача рубрика кIал кепа теха да доярашта юкъе яьржача социалистически яхьа толамаш.

Иштта газета оагIо тIа я «Механизатораша шоаш денна дош кхоачаш ца деш дусаргдац» яха колхоза инженера нов. К. Дмитриева статья, цу тIа бувц юртбоахама артеле хьалхле лелаеш бола механизатораш.

Колхоза газет бетта шозза арадувргдолаш да.

Ю. ОЛЬГИН.

ЛерттIа йоакхо е еза бахача наьха

Вай партес а правительствос а йоакхо ю бахача наьха. Денгара-ди массаз дала тоалуш латт советски халкъа вахар. Бакъда, цхьацца йолча юрташка, юртара а районера а кульгалхой бехке болаш, дикка кхоачамбоацараш нийслу къахьегамхой вахара хьашташ кхоачашдара балха юкъе.

Ачхой - Мартановски районерча СаьмуIашке яхача юрта радио, бани, клуб яц.

Тика тIа хьаэца тух, сапа, фаттен хилац. Наггахьа укхаза йохкаш хула маькх дика етта а чам болаш а хилац.

Автобус ца хилар бахьан долаш, шоашта эшар эца Грозне бахка йиш йоацаш ба цигара къахьегамхой.

Ачхой-Мартановски райисполком декхарийла я цу гIулакхашка хьажа.

А. ИСАЕВ.

Юкъера школа яьккхарашта еша лекцеш

Политически Iилмайи хьехам дIабоаржабеча обществон Нохч-ГIалгIай отделенес юкъера школа яьккхача лакхерча дешара заведенешка деша баха безам болча катирхошта новкъостала литературан хьакъехьа лекцеш ешилга вIашагIделлад.

Цу юкъе я литературан лоархIамера темаш. Лекцеш ешаргйолаш ба педагогически института хьехархой: эрсий метта кафедран заведующи нов. Гавришевская З. А., филологически Iилмай кандидат нов. Харчевиков В. И., доцент нов. Виноградов Б. С., иштта кхыбараш.

Лекцеш ешилга дIадоладеннад.

П. ПОПОВ.

«НОВОСТИ ДНЯ» ЯХА КИНОТЕАТР

Укх деношка Сунженски района центре хьадийллар «Новости дня» яха кинотеатр «Иразах йола уйла» яха документальни кинофильм хьахьоккхарца. ХIара денна шишша сеанс а оттадеш, кIиранна шозза хьокхартдолаш да цига документальни фильмаш.

Укх гаргача хана хьокхаргда «Цхьан агрессий истори», «Московски планетарий», «Октябра 40 шу» яха а иштта кхы а фильмаш.

Баха нах чIоагIа раьза ба цу Орджоникидзевская яхача станце дIадоладьча гIулакха.

Н. СЕРГЕЕВ.

Тхьоьга ЯЗДУ

НАЗРАНОВСКИ зооветтехникума дешархоша бокъонца дIадоладаьд **техникумера беррига технически** болх шоаш бергболаш доладаь гIулакх. Из бахьан долаш хIара шера технически болхлошка дIадодаш хинна бIаь тума совгIа пачхьалкхен рузкъа кходе вIаштIехьа даргда.

В. НИКИТИН.

* * *

ПЕРВОМАЙСКИ райцентре бахача наьха культуран центр я района культуран ЦIа. Дикача толамашца болх беш я культуран цIагIа вIашагIъехка хоровойи, драматическии, художественни дешареи, хореографическии кружокаш. Дика кхоачащду шоай декхараш цу кружокашца дакъа лоацаш болча М. Касиеваси, Л. Бережнойи, А. Биднойи, Н. Куркиеваси, А. Кузьминаси, Вл. Филипповаси, Р. Кудрияси, Т. Желябинаси. ХIанз художественни самодеятельноста республикански смотра кийчо еш ба культуран ЦIен болхлой.

М. АУШЕВ,
культуран ЦIен художественни кулгалхо.

* * *

БОККХА теркам тIабахийта вахарцара школан бувзам чIоагIбарахи дIахо школаш эргаяхарахи дола Закон Iомадеш, дешархой даьшта-ноаношта бераш къахьегама юкъе озара тIехьа хьехам луш дIахьу ший болх Наьсарен районерча Пхьилекъонгий юртарча юкъерча школен хьехархой коллективо.

Х. ХАМХОЕВ.

* * *

ВАЙ республике 270 эзар саг гаргга нохчийи гIалгIайи цIабаьхкаб. ЦIенош хьалде а, тоаде а, эца а 260,5 миллион сом ахча хьожадаьд царна пачхьалкхено, хIаьта цул совгIа пхи миллион сом гаргга ахча торо йоацача наха а деннад. Республика юхаметтаоттае йолаялча денз нохчаштеи гIалгIаштеи 22.285 цIа хьалдаьд, хIаьта 15 эзар гаргга цIа хьалдеш а лат.

ЩIабаьхка нохчийи гIалгIайи дукхагIа долча даькъе промышленносте а юрта боахаме а хьинаре къахьегаш ба.

* * *

АРАДАЬННАД аргIагIа доагIа № 2 йола ССКП Нохч-ГIалгIай обкома пропагандани агитацени «Агитатора блокнот».

Блокнота тIа да моттигерча Советий хоржамех дола РСФСР Лакхехьарча Совета Президиума Указ.

«Беседашта лаьрхIа материалаш» яхача рубрика кIал язъяь я блокнота тIара «Нохч-ГIалгIай совнархоз 1959 шера» яха Нохч-ГIалгIай совнархоза председателa М. Евсеенко статьяи. «Ший вахаре кердача лорда тIа йоалаш латт советски школа» яха просвещенен Министра Г. Цыганкова статьяи.

Агитатораштa новкъостала, агитаторий опыт ювцаш йола материалаш а цифраш а бакъдараш а да блокнота тIа.

Ю. ПОВАЛЯЕВ.

* * *

ШАЛИНСКИ районе дикагIа ярех лоархIаш я Мескер-юртара клуб (зав. Г. Кушкова). Укхаза шоай болх дика дIахьош я художественни самодеятельноста кружокаш. Сакъердаме а пайдане а яр дукха ха йоаццаш клубе хинна «ССКП XXI съезда накъа долхаш» яхача темах йола салаIара сайре. Хан-ханахьа лекцеш еш клубе, цу гIулакха юртара интеллигенци къаьстта школан болхлой юкъе а озаш.

Иштта дика дIахьу шоай болх Дубой-юртарча клуба болхлоша а. Цига вIашагIъехкача художественни самодеятельноста кружокашка хьинаре дакъа лоацаш 28 нохчий кхалсаг а я. Клуба заведующи волча нов. Зубайраевс дика бовза а бовзаш лелабу клуба болх.

Районерча клубий болхлой хIанз художественни самодеятельноста республикански смотра кийчо еш ба.

З. КОНЮХОВ,
Шалински района культуран отдела инспектор.

* * *

ЦХЬА эзари ах эзари совгIа тайп-тайпарча предметех (физика, географи, хими, истори, литература, естествознани) дола учебни кинофильмаш арахийцад Нохч-ГIалгIай республикански фильмотеке (зав. нов. Голод). Готта пленка лелаеча аппаратаща хьахьокхаш долча цу фильмаех боккха пайда боал школашкарча дешархошта. ДукхагIа йола школаш шоай киноаппараташ йолаш я, хIаьта шоай киномеханикаш а ба цар.

Шерра дIадаржаш латт кино хьокхарца дешархошта урокаш телилга. Из чIоагIа пайдане гIулакх да. Цунга хьежжа практически киноаппарат лелае а Iомалу дешархой. Цу гIулакха доккха новкъостал ду дешархошта республикански фильмотека киномеханика Шишлова Тамарас.

С. ВОРОНИН.

Экзамаш тIехдика дIаелар

Нохч-ГIалгIай хьехархой институте пачхьалкхен экзам дIалуш 68 заочник историкаши литератораши бар. Цар дика ка а йоалаш дIаелар пачхьалкхен экзамаш. Экзамаш тIехдика дIаелар дуккхача заочникаша а.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

Тахан кинотеатрашка

Родина яхача кинотеатре. «Полевой соловей». Долалу 9.30, 1.15, 6.10. **«Гроза над полями».** Долалу: 11.45, 4.05, 8.25.

Челюскинций цIерахча кинотеатре. Йоккхача зале — **«Фейерверк».** Долалу: 10, 12.10, 2.20, 4.30, 6.40, 8.50, 11.

№ 1 йолча зIамигача зале — **«Фейерверк».** Долалу: 8.30, 9.40, 12.50, 3, 5:10, 7.20, 9.30.

№ 2 йолча зIамигача зале — **«Фейерверк».** Долалу: 9, 11.40, 1.30, 3.30, 5:40, 7.50, 10:

№ 3 йолча зIамигача зале — **«Гроза над полями».** Долалу: 9.15, 11.25, 1.35, 3.45, 5:55, 8.05, 10.15:

РЕДАКЦЕН АДРЕС: г. Грозный, Сталина улица, 23. ТЕЛЕФОНАШ: Редактора — 2-41-23, редактора зам. — 2-07-01, бехктокхама секретара — 2-25-72, корректорске — 2-30-91, партийни вахарен экономикани отделий 2-25-72.

СФ00067 1918 шерарча 11-ча августа цIерах йола типографи, г. Грозный, Революцен проспект, 30/3. Заказ № 588